

Giedras, šiltesnis.
Saulė teka — 5:10; leidžia-
si — 6:33.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Phone CANAL 8500
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XXXV Kaina 4c Chicago 8, Ill. šeštadienis, Balandžio-April 17 d., 1948 Price 4c No. 92

16-KA EUROPOS VALSTYBIŲ SUDARĖ BLOKA

E. BEVIN IŠRINKTAS PIRMININKU, CENTRAS PASILIKS PARYŽIUJE

Bendradarbiauti pasižadėjusios valstybės tikisi netrukus atstatyti karo metu išgriautą ūkį

PARYŽIUS, bal. 16 d. — šešiolikos valstybių atstovai šiandien sudarė Europos Organizaciją Ekonominiam Bendradarbiavimui. Paryžiu suvažiavę užsienio ministrai ir įgalioti asmenys šiandien pasirašė pagrindinius šios organizacijos nuostatus.

Sutartį pasirašė šių šalių atstovai: Austrijos, Belgijos, Didžiosios Britanijos, Danijos, Prancūzijos, Graikijos, Airijos, Islandijos, Italijos, Liuksemburgo, Norvegijos, Olandijos, Portugalijos, Švedijos, Šveicarijos, Turkijos ir amerikiečių, britų bei prancūzų kontroliuojamos Vokietijos zonos.

Niekam ne paslaptis, kad ši Europos valstybių organizacija sudarys rimtą pasipriešinimą komunistų ekspansijai. Penkios vakarų Europos valstybės jau padarė karo sutartį, bet kitos valstybės tuo tarpu bendradarbiaus tikėtai ūkio srityje.

16-kos valstybių atstovai šiandien surinko prancūzų užsienio ministerijos rūmuose ir pasirašė jau iš anksto aptartą sutartį. Naujas tarptautinis dokumentas susideda iš 28 paragrafų, apima apie 3,000 žodžių.

Šiandien sutartį pasirašiu-

sios valstybės galės pasinaudoti Marshallo planu, t. y., Europos ūkiui atstatyti J. Valstybių skirtais pinigais. J. Valstybės paskyrė 5,300,000,000 dolerių šiam reikalui. Penkiam valstybėm jau nupirktas įvairaus turto už 37 milijonus dolerių.

Paryžiu suvažiavusieji atstovai šiandien išrinko naujai sudarytos organizacijos vadovybę. Pirmininku išrinktas britų užsienio reikalų ministras Ernest Bevin. Suvažiavusieji nutarė organizacijos centrą įsteigti Paryžiuje.

Ernest Bevin tuojau pareiškė, kad naujai sudaryton Europos organizacijon bus priimta bet kuri valstybė, jei ji pareiškė norą pildyti nutarimus bendromis jėgomis atstatyti ūkį. Prie ūkio atstatymo darbų buvo pakviesta ir Sovietų Sąjunga, bet Molotovo atsakė bendradarbiauti, o Rusijos valdovai uždraudė kitoms rytų Europos valstybėms bendrai dirbti su vakarų Europa.

Kiekviena pasirašiusi valstybė pasižadėjo pagelbėti kitai atstatyti ūkį, modernizuoti pramonę ir žemės ūkį, padidinti prekybą ir sumažinti muitus.

10,000 ŽYDŲ VEDA KOVĄ DĖL SUSISIEKIMO PALESTINOJE

100,000 italų reikalauja praveisti plebiscitą Triesto srityje, jie surengė dideles eisenas

JERUZALĖ, Palestina, bal. 16 d. — 10,000 moderniška ginkluotų žydų šiandien metėsi kovon dėl Palestinos susisiekimo linijų, sako žydų pranešimas.

Kelioms žydų kolonijoms gresia didelis pavojus, arabai neleidžia joms susisiekti su pakraščiuose esančiais centrais.

Oficialus "Haganah" pranešimas sako, kad kova eina pasiekmingai, žydai sumušė arabus Saris miestelio srityje.

ARABAI VERZIASI IŠ SIRIJOS

Žydai tvirtina, kad šiandien ir vakar didkas arabų skaičius iš Sirijos perėjo į Palestiną.

Žydai pajęgtų apsiginti nuo Palestinos arabų, bet jiems reikalinga pagalba, jei kaimyninės valstybės padės arabams.

Žydams rūpi palaikyti susisiekimą su Jeruzale. Arabai keliais atvejais nutraukė susisiekimą, bet šiandien žydams ir vėl pavyko išmušti arabus iš kelių strateginių pozicijų.

Triesto gyventojai nori plebiscito

TRIESTAS, Italija, balandžio 16 dieną — 100,000 Triesto gyventojų šiandien maršavo centralinėmis gatvėmis ir reikalavo praveisti plebiscitą dėl priklausymo prie Italijos.

Demonstrantai yra ištikimi, kad didelė Triesto gyventojų dauguma pasisakys už Italiją. Eisena pradžioje buvo tvar-

kinga, bet vėliau policijai teko 15 demonstrantų padėti į kalėjimą. Eisenos metu sprogo dvi granatos, vienas policininkas sužeistas.

KOMUNISTAI BANDĖ IŠARDYTI EISENĄ

Neramumai prasidėjo, kai komunistai įsimašė į eiseną ir pradėjo kelti netvarką.

Pradžioje italai nekriepė dėmesio į mažą komunistų būrį, nešančių piaučią ir kūjį, bet vėliau dėl jų turėjo įsimašyti policija.

Minion įsimašę komunistai paleido kelis akmenis į policiją, o pastaroji pradėjo vartoti gumines lazdas.

Mrs. James Roosevelt taisosi

BEVERLY HILLS, Cal., bal. 16 d. — Mrs. Roosevelt vakar vakare paskubomis buvo nuvežta į ligoninę, manyta, kad ji nusinuodijo.

Šiandien ji jau atsigavo, gydytojai sako, kad rytoj ji galės važiuoti namo.

Jauna Rooseveltienė, vyriausio Franklino sūnaus žmona, norėjo paimti vaistų nuo galvos skaudėjimo, bet paėmė miegamųjų tablečių ir neteko sąmonės. Praeitą mėnesį ji pagimdė trečiąjį kūdikį.

—Hedy Lamarr traukia teisman "Look" žurnalą už straipsnį, kuriame susidaro įspūdis, kad josios nosį gydytojai būtų pagražiinę. Artistė nori 200,000 dolerių.

Cincinnati tiltas viršum Muddy upės susmuko. Dešimt tonų traktoriaus vairuotojas tiesiog stebuklingu būdu išliko gyvas.

Ne visi čekai turės teisę balsuoti

PRAGA, Čekoslovakija, bal. 16 d. — Komunistinė Čekoslovakijos valdžia priėmė įstatymo projektą, kuriuo neeis prieš "respubliką, tautą arba liaudies demokratiją" nusikaltusiems žmonėms balsuoti.

Valdžia nutarė rinkimus atidėti vienai savaitę, dabar planuoja juos praveisti gegužės 30 dieną.

Kas yra nusikaltėlis — nustatys vietos rinkiminės komisijos, prisilaikydamos "akcijos komitetų" rekomendacijų.

SOCIALISTŲ PARTIJOS VEIKIMAS SUVARŽYTAS

Čekų socialistų partijos veikimas suvaržytas. Valdžia leido socialistų partijos komitetams veikti tikai Pragoje, Brno ir Moravsko-Ostravoje, o visose kitose vietose komunistų sudaryti akcijos komitetai neleidžia socialistams veikti.

Fierlinger planuoja dar prieš rinkimus čekų socialdemokratų partiją suvienyti su komunistų partija, o komunistams nepatrią socialistai yra persekiojami ir sodinami į kalėjimus.

Kai kuriose vietose jau dabar veikia vien tikai komunistų partija, kitoms veiktas uždraustas.

Tito nori gauti dalį dalį Austrijos

LONDONAS, bal. 16 d. — Susitarus dėl reparacijų, Sovietų Sąjungos atstovas Kocktomov sutiko svarstyti Austrijos sienų klausimą.

Amerikos, britų ir prancūzų atstovai siūlė palikti prieškarines Austrijos sienas, bet sovietų atstovas pasiūlė išklausti Tito pretenzijų.

J. V. atstovas Reber pareikalavo pretenzijas pareikšti raštu. Jei Tito neiškels naujų argumentų, tai jo reikalavimų nesvarstys.

—Britų parlamentas rengiasi penkiems metams panaikinti mirties bausmę. Jei rezultatai būtų geri, tai tada ją panaikintų visiems laikams.

—General Motors bal. 23 dieną sumažins automobilių gamybą, neturi geležies ir plieno, darbo neteks 200,000 darbininkų.

ROBERT BEST — IŠDAVIKAS, SAKO PRISIEKUSIŲJŲ SPRENDIMAS

Karo vadovybė nutarė siųsti karius į Aliaską, iki šio meto niekas pakraščiu ten nesaugojo

BOSTONAS, bal. 16 d. — Prisiekusiųjų teismas pripažino laikraštininką ir propagandistą Robert Best išdaviku, praneša radijas.

Karo metu Best gyveno Vokietijoje ir per nacių radijo stotis kvietė amerikiečius nekoti prieš vokiečius. Teismui jis prisipažino, kad per nacių radiją pasakęs apie 300 kalbų.

Prisiekusieji teisėjai tarėsi 3 valandas ir 40 minučių. Ateinančią savaitę teisėjas paskirs bausmę.

Siūncia karius Aliaskai apsaugoti

WASHINGTON, D. C., bal. 16 d. — J. Valstybių karo vadovybė nutarė pasiųsti karių į Aliaską, kad galėtų apsaugoti pakraščius.

Iki šio meto niekas pakraščiu apsaugom ten nesirūpino. Aliaskoje yra keli šimtai karėivių, bet jie tikai palaiko ryšius su skrendančiais lėktuvais ir praneša apie oro pakaikas.

Aliaskiečiai tvirtina, kad sovietų lėktuvai keliais atvejais skraidė Aliaskos padangėmis.

Plėšo pranešimus apie J.V. pagalbą

WASHINGTON, D. C., bal. 16 d. — Prezidentas Trumanas pranešė kongresui, kad sovietų kariškiai plėšo J. Valstybių pranešimus apie amerikiečių teikiamą pagalbą Austrijos gyventojams.

Kongresas nutarė informuoti kiekvieną valstybę apie J. V. teikiamą pagalbą.

Graikijoje, Italijoje, Prancūzijoje ir Trieste pranešimai gyventojų skaitomi, o sovietų valdomoj Austrijoje tie pranešimai nuplėšiami.

—Elpidio Quirino, naujai prisaikdintas filipiniečių prezidentas, kviečia gyventojus palaikyti tvarką. Quirino yra 57 metų amžiaus, jis ėjo užsienio ministerio pareigas ir buvo viceprezidentas.

—Policija suėmė visą eilę užsieniškųjų, kurie nelegaliai buvo įvažiavę į J. Valstybes,

KUPIŠKIO TEATRO DIREKTORIUS NUOLAT GIRTUOKLIAUJA

Surinko po 6 rublius iš Svedasų gyventojų, pasigėrė, filmos neparodė ir išvažiavo

("Naujienų" korespondento pranešimas iš Europos)
Kupiškyje yra kino teatras "Aušra," — rašo "Tiesa" (Nr. 115—1262), — kuris be stacionarinės aparatūros dar turi ir kilnojama. Bet teatras neuri geros vadovybės ir visuomenei iš kino teatro nėra jokios naudos.

Kino teatro direktorius drg. Dubovickas nuolat girtauja. Teatro salėje jokios tvarkos nėra. Seansų metu lankytojams teatro leidžiama rūkyti, vietos nenumuotos, dažnai pilna girtų.

FILMOS NEPARODĖ, BET PINIGŲ NEGRAŽINO

Drg. Dubovickas su kilnojamoju kino aparatu buvo išvykęs į Svedasus, kur pirmiausia surinko iš norinčių pamatyti filmą vietos gyventojų po 6 rublius už bilietus, nors tikrumoje tereikėjo imti po 1 rublį.

Vėliau už surinktus pinigus visiškai nusigėrė. Būdamas girtas pavarė mašinistą nuo kino aparato, jį sugadino, ir taip susirinkusieji turėjo skirstyti namo filmo nepamatę.

Tik dalis pinigų buvo gražinta piliečiams.

SKAUDVILĖS MIESTELIO KALKINĖ NEDIRBA

Tauragės apskrities kombinatui priklauso Vitagalos apylinkės lentpiūvė ir Skaudvilės miestelio kalkinė.

Tačiau kombinato vadovai šitų įmonių nelanko, jų darbo netikrina. Vitagalos lentpiūvėje dirba du darbininkai ir vedėjas.

Siemet darbininkai atlyginimo dar visai negavo, tepalų perka savo pinigais, patys šeiminkauja kaip tinkami.

ATLEISTŲ GIRTUOKLIŲ PASIKYRĖ KALKINĖS MEISTRU

Ne geresnė padėtis yra ir Skaudvilės miesto kalkinėje.

Tuo tarpu, kai iš griuvėsių atsistatančiai apskrčiai reikalinga daugiau kalkių, kalkinė nedirba, nors kalkakmenių yra

Čekų redaktorių neatvyko posėdin

ZENEVA, Šveicarija, bal. 16 d. — Jungtinių Tautų konferencija informacijos laisvei šiandien priėmė rezoliuciją, kurioje apgailestaujama nepasirodymas čekų redaktorių Lev Sychrava.

Rezoliuciją pasiūlė J. Valstybės, prieš ją griežčiausiai priešinos sovietų ir rusų pavergtų tautų atstovai.

Dr. Sychrava buvo J. Tautų spaudos laisvės subkomiteto viceprezidentas, bet po komunistų perversmo į posėdžius jis jau neatvyko. Dabartinis dr. Sychrava likimas yra nežinomas.

—Graikų kariuomenė pradėjo pulti partizanų Lamia kalnų srityje.

—Rhodes saloje graikai sulaukė 7 įtartinus amerikiečius, kurie sakosi skridę į Australiją.

—Bal. 30 dieną, finansų departamentas paleis apyvarton naujus pusdolerius.

Vėliausios Naujienos

— Jungtinių Tautų asamblėja vakar pradėjo svarstyti Palestinos klausimą. Asamblėjos pirmininku išrinktas Argentinos atstovas. Jis apgailestauja, kad žydų ir arabų atstovai nesutiko mesti ginklų, ateityje jie gali galėtis.

—Vakar Palestinoje ėjo nepaprastai didelės kovos. Arabai ir žydai jau vartojo lėktuvus ir artileriją.

—Meksikos valdžios atstovai patyrė, kad komunistai ruošia perversmą Čilėje, Venezueloje ir Jamaikoje.

—Gaitano našlė vakar sutiko leisti palaidoti nužudytą josios vyrą.

—Vakar po pietų, 3:28 p.m., Los Angeles mieste drebėjo žemė.

—Ohio upė kyla, Cincinnati miestui gresia pavojus.

—Rusai uždraudė britų prekybos lėktuvams skristi į Vieną.

—Vakar Italijoje vyko paskutinės demonstracijos. Kiekviena partija Romoje parodavo, rodė savo galią, mingavo. Sekmadienį italai rinks naują parlamentą.

LEONO PRŪSEIKOS SESERS LAIŠKAS

Alb. Vabalas neatsako į sesers laiškus

Šiomis dienomis atspausdinsime ponios Konstancijos Gavenienės, Alberto Vabalos-Leono Prūseikos sesers, laiškus, parašytus vienai amerikietei. Šiandien duodame vieną ištrauką, kuri šitaip skamba:

"Tie, kurie turi gimines, pažįstamus, gavo affidavitus, jaučiasi saugūs ir laimingi, jai jiems atėitis yra aiškesnė; žinos, kad — uždirbai pinigą ir gali gyventi. Mano šeima kaip tik yra iš tų nelaimingųjų, nes nieko neturiu Amerikoje. Iš mano pusės vienintėlis žmogus, tai mano brolis Leonas Prūseika, kuriam mano dukterė parašė laišką, j kurį, aišku, jis nieko neatšakė. O dabar, kai ponis X man parašė, kad nieko iš brolio nesitikėčiau, tai daugiau apie jį netenka ir galvoti."

IŠ "DAINOS" GRUPĖS VEIKIMO

PUIKIAI PASISEKĖS VAKARAS

TORONTO, ONT. — Balandžio 3 d. įvyko "Dainiečių" pirmas pavasarinis vakaras, kuris visapusiškai pasisekė — taip scenos atžvilgiu, kaip ir svečių atsilankymu.

Pradžioje programoje buvo numatyta: S. Lauciaus 1 veiksmo vaidas iš partizanų, kovų dabartinėje Lietuvoje ir tautiniai šokiai, bet tikrumoje dar buvo įterpta keli siurpriziniai numeriai — dainos solo ir piano duetas.

Veikale "Paslaptingoji Zona" vaidino išmintinai naujai atvykę lietuviai, jų sąstatas buvo sekamas:

Andrius Gervydas — partizanų vadas — Stasys Kuzmickas. Aldona, jo sesuo — Roma Stasiulytė, Petras — partizanas — Petras Petraitis, Povilas — partizanas — Kazys Barauskas, Senutė — Rūta Jasiūnaitė, Kvarka — agitatorius — Pranas Žalys, Milicijos viršininkas — Viktoras Norkus, sūflerė — Regina Digrytė. Režisavo — Stasys Kuzmickas.

Šie jaunuoliai "Dainiečių" pakviesti, padarė debiutą Toronto lietuvių kolonijos scenos vaidyboje ir jų pirmieji žingsniai šioje srityje kaip naujovė tėvynėje Kanadoje — buvo labai širdingai lietuvių visuomenės priimti. Ovacijos buvo pilnai užtautos, nes per palyginamai trumpą laiką ir ne prie geriausių sąlygų buvo gana gerai prisiruošę.

Gaila tik, kad veikalėlis per trumpą ir kai kurie vaidintojai neturėjo progos savo charakterių pilnai išvystyti, kitaip sakant, nebuvo kur išsitiesti.

Gerus tipus sukūrė R. Jasiūnaitės pasiūtinės rolėje ir Pr. Žalys kaip komunistų agitatorius. Vadovaujamoje rolėje ir Pr. Žalys kaip komunistų agitatorius. Vadovaujamoje rolėje Stasys Kuzmickas pasirodė pilname pergyvenime; ypač finale jo kaip partizanų vado pareikšimas lietuviams ir pasauliui buvo taip gilias, pasiryžusias ir jausmingai išreiškėtas — kaip tikras kovotojas už Lietuvos laisvę tegali išreikšti. Be to, p. Kuzmickas yra apdovanotas tinkamu balsu ir nepaprastai aiškia kalbos dikcija, kas scenoje yra neįkainojamas turas, nekaltant jau apie bendrą interpretaciją.

Po veikalo sekė solo; p. V. Vaitekūnas padainavo dvi dainas, akompanuojant p. lei Birutei Indrelytei ir po to sekė p. n. B. Indrelytės ir Angelos Vaitkevičiūtės piano duetas. Jos pildė du kūriniai ir trečiąjį ant bis. Malonu buvo matyti šias dvi jaunas "Dainietes" kartu scenoje, būtygera, kad jos ir ateityje nepamirštų pasirodyti.

Toliau sekė tautiniai šokiai, kuriuos suorganizavo ir mokė ponis S. Sakalauskienė. Šoko aštuonios poros ir išpildė du šokius kaip ir visomet, tautiniais šokiais — Kūbilą ir Kalvelį — publika nepaprastai džiaugėsi. Gaila, kad buvo tik du šokiai, bet tikime, kad ponis Sakalauskienė, prie progos ir daugiau laiko pasistengs ir vėl su savo grupe pasirodyti.

Kadangi šokėjų buvo labai daug, tai prašau atleisti, kad jų visų pavardžių neįvardinau. Gal kai kada vėliau kada apie juos vienus rašysiu. Bet atsiminkit šokėjų, kad Toronto lietuviai jus ir vėl tikisi pamatyti!

Tuo programa ir baigėsi, o programos vedėja O. Indrelienė perlatė K. L. T. Toronto skyriaus pirmininką p. M. Norkų, kuris savo žodyje kvietė visus naujai atvykusius įsijungti bendran organizacinin ir visuomeniniam darban su senaisiais Kanados lietuviais, kad kiekvienas jaustųsi, jog jis prisideda kuo tik gali ir kaip gali prie Lietuvos vardo išsklaido ir jos išlaisvinimo.

Kad kada nors, esą, gryžę Nepriklausomon Lietuvos nesigėdintumėm akis į ją pakelti, jei nieko jos gerovei nebūsim dar buvo įterpta keli siurpriziniai numeriai — dainos solo ir piano duetas.

Dabar jau sekė bendri šokiai salėje, tik jau to svietelio, nei stadijoms nėra kur apsisukti! Džiaugsmas širdį kutenė, o galvoje tik viena mintis sukas: Kaip bus gera, kai "Dainos" grupė iš šios dienos pelno ne vienam vangstiančiam ir prašymą su maisto siuntinėliu galės atsakyti... Džiaugsmas ir rengėjoms, kuriomis buvo: St. Derviniene, H. Kairienė, O. Kalinauskienė, M. Motiejūnienė ir O. Indrelienė. Jų širdingas dėkingumas visiems programoje dalyvavusiems ir publikai, kuri taip gausiai teikėsi atsilankyti.

O dabar tai tik į ausį kiekvienam pakūždėsiu... Girdėjau, kad aukščiau išvardintieji vaidintojai žada ir toliau "Dainos" grupei talkininkauti. (Dieve juos palaimink). Girdi, Motinos Dienai būtinai kaiturim suruošti... O tas kai kas, atrodo, bus daug didesniu dalyku. Kol kas negaliu tikrai apibrėžti, bet kai tik sužinosiu, tai ir vėl jums mieli skaitytojai, pranešiu. O šiuo tarpu tai nors tiek padarykit — neprisizadėkit niekur kitur gegužės 9 dienai, rezervuokite ją "Dainos" grupei ir jos gerųjų prietelių jaunuolių talkai!

Šia proga noriu tarti keletą žodžių ir mūsų gerbiama publiką ir tvarkdarius. Turis omenyje paliesti labai opų, bet neišvengiamai reikalingą pataisos reikalą — t. y. pasivėlavusių svečių ir jiems tarpininkaujantių tvarkdaryų elgesį, kada programa scenoje jau vykdoma.

Daugeliui iš mūsų ir nekartą teko dalyvauti didelėse muzikos salėse ar dramos teatruose ir matyti, jog kada programa prasidėjus, tai ne tik durys būna uždarytos, bet ir pavėlavusiųjų, kol pildomas numeris neužbaigiamas — neleidžiama. Vadinasi, jie turi kantriai už durų palaukti, kol dainininkas ar vaidintojas savo dalį užbaigs. Tokia tvarka yra būtina ne tik programos pildytojo, bet ir publikos atžvilgiu, nes ramumas salėje taip labai yra reikalingas, kad dainininkas ar vaidintojas galėtų girdėti ir sekti save; kad jo jausmai nebūtų pažeisti salėje vykstančio užėsio ir pagaliau, kad publika galėtų ramiai sekti kas scenoje vyksta.

Mes lietuviškose salėse galime išvengti tokio kraštutinumo, kaip visiško durų uždarymo, bet jeigu pasitaiko pasivėlavusiųjų, tai turėtumėm bent tiek pagarbos vaidintojams suteikti, kad ramiai pastovėti salės gale, kol veiksmas pasibaigs, bus maža ar didesnė pertrauka ir tuomet galėsime sau vietą atsisėdinti susirasti. Dar labiau nedovanotina tvarkdarius, kurie veda pasivėlavusius svečius (taikė veiksmo scenoje) net į pirmąsias vietas arba atidarinėja kėdes, jas negailestingai braškindami ir vietoje tvarkos, didžiausią betvarkę ir triukšmą sukeldami.

Mes turėtumėm pagalvoti, kad tie žmonės, kurie scenoje

dešimties metų, iki tol, kol žmogus nori mokytis. Mes gerai žinome, kad mokyti niekados nėra per vėlu, ir kad mokslui nėra galo. Profesorius Kazlauskas yra labai linksmo būdo žmogus ir, neabejoju, kad jis pritrauks daug jaunimo. Tėvai, kurie turite sūnų ir dukteris, paraginkite susipažinti su mūsų gabiais ir energingais mokytojais ir lietuvių mokykla. Galite kreiptis pasponi Alę Arbačiauskienę šiuo adresu: 1998 25th St., Detroit, Michigan.

Meno ir Kultūros Ratelio susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 18 dieną, 4:00 val. popiet. Vieta šv. Antano parapijos mokyklos kambariuose. Visos Detroito moterys ir mergaitės malonėkite dalyvauti ir prisirašyti prie šio meno ir kultūros ratelio. Mokeslis tik vienas doleris metams.

Kadangi minėtas Institutas randasi toli nuo lietuvių apgyventos kolonijos, ir jaunamėčiams vaikūčiams nėra patogios privaizavimas, tai numatyta šiuo laiku turėti pamokas dviejose vietose. Po dvi pamokas savaitę turės šv. Antano mokyklos kambariuose ir po vieną International Institute.

Lietuvių kalbą, rašybą ir kitas pamokas dėstys Dr. Bronius Kazlauskas, kuris dabar mokytojauja University School, Grosse Point, Mich. Taigi, Detroito lietuviai dabar turi geriausią progą pasimokyti kas ką męgsta, — kas šokių, kas rašybos, kas kalbos, be skirtumo amžiaus, — reiškia, nuo

Floral Fantasy

ELIZABETH TAYLOR'S Easter hat, made of pink felt brimmed with pale pink roses, lilies of the valley and lilacs, is like the first wisp of spring. It is worn off the face with only a portion of the green veil visible from the front. The young M-G-M actress will be seen next in "A Date With Judy."

ZINUTĖS IŠ DETROITO

KULTŪROS VEIKLA

Kaip jau buvo rašyta, Detroito trenitinių pastangomis susitvėrė meno ir kultūros ratelis. Buvo manyta, kad šis ratelis susidės tik iš mergaičių ir moterų, bet kada kilo sumanymas įsteigti ir mokyklą, tai aišku, kad buvo nufarta kviesti visus Detroito lietuvius, — tiek jaunus, tiek suaugusius, kas tik nori pasimokyti. Pirmutinės pamokos įvyko pradžioje pračio mėnesio International Institute patalpose. Susirinko daugiausia mergaičių ir kelios jaunesnės kartos moterys ir pradėjo mokytis tautiškų šokių. Šokių mokytoja yra Alė Arbačiauskienė. Grupė jau gan gerai pramoko keletą šokių todėl netrūkms mano pasirodyti ir publikai, dar šį pavasarį surengiant kokią pramogėlę.

Kadangi minėtas Institutas randasi toli nuo lietuvių apgyventos kolonijos, ir jaunamėčiams vaikūčiams nėra patogios privaizavimas, tai numatyta šiuo laiku turėti pamokas dviejose vietose. Po dvi pamokas savaitę turės šv. Antano mokyklos kambariuose ir po vieną International Institute.

Lietuvių kalbą, rašybą ir kitas pamokas dėstys Dr. Bronius Kazlauskas, kuris dabar mokytojauja University School, Grosse Point, Mich. Taigi, Detroito lietuviai dabar turi geriausią progą pasimokyti kas ką męgsta, — kas šokių, kas rašybos, kas kalbos, be skirtumo amžiaus, — reiškia, nuo

je veikia, praleido dešimtimis vakarų ir kelesdešimt valandų kiekvienas, kol pagaliau pasiruošė ir išdrįso mums scenoje pasirodyti. Kad jie vargo, nervinosi, gal ir pykosi tarp savęs, kad tik viskas išeitytų kuo puikniausiai. Kad kiekvienas jų ištartas žodis, kiekvienas judesys ar mimika atspindėtų žiūrėtojo akyse ir širdyse, kaip veidrodyje. O kaip gi tai viskas gali atspindėti, jeigu salėje chaosas? Taigi, mieli broliai ir sesės lietuviai, būkime tais jautriais ir kito pastangas ir jausmus gerbiančiais, o tuo pačiu pagerbsime ir patys save.

—Maria F. Yokubynienė.

MUZIKOS ŽINIOS

Veda Nora

SVEIKINAM KOMPOZITORIŲ JUOŽĄ ZILEVIČIŲ

Kompozitoriaus Juozo Zilevičiaus meninės veiklos 40 metų sukakties proga reišiam jam gilią pagarbą ir nuoširdžius sveikinimus. Linkime gerbiamajam kompozitoriui visomet geros sveikatos ir dar daug, daug metų jo brangios veiklos muzikos srityje.

ARGENTINŲ GRAZIAI ATSLILIEPĖ APIE LIETUVŲ PIANISTĄ

Prieš kelias savaites žinomas lietuvis pianistas Andrius Kuprevičius pildė koncertą Buenos Aires muzikos kritikams. Be pasaulinių kompozitorių kūrinių, pianistas skambino ir Čiurlionio preliudus. Muzikos kritikai itin palankiai atsiliepė apie lietuvių pianisto tobulą skambinimą, pareiškdami, kad jis gali drąsiai koncertuoti pasaulio geriausiuose teatruose.

Ponas Kuprevičius netrukus mano duoti koncertą vienam žymiausių Buenos Aires teatre.

VISŲ REMTINAS PIRMŲ CHORO PERSTATYMAS SEKMADIENĮ

Nors darbai visuomet kalba geriau už žodžius, tačiau žmogus neiškenti nekaltėjęs apie vienus ar kitus gražiai atliktus naudingus darbus. Šioj valandų turis mintyje vieną iš Amerikos seniausių lietuvių dailės organizacijų, būtent, Chicago Pirmyn Chora. Šios organizacijos ilgų metų darbuotės istorijoje skamba daug to, kas atrodė tiesiog negalima įvykdyti. Pavyzdžiui, choro keliuon Lietuvoje. Paskiau be įvairių įvairiausių operėčių ir rimtų koncertų, pastatymas tokių sunkių kūrinių kaip operos Carmen, Meilės Elekstras, Cavalleria Rusticana ir taip toliau. Visi šie ir kiti choro užsimojimai parodė, kad choras turi norą dirbti ir tokiam darbui nesigaili pašvęsti nei laiko, nei energijos, nei išlaidų.

Dabar po kelių metų veiklos pertraukos dėl karo, Pirmyn Choras ir vėl susiorganizavo ir vėl turi laimės turėti savo ilgų metų dailės srityje daug nusipelnusių muziką Kazį Steponavičių choro vedėju.

Pačiam pirmam Pirmyn Choras dar prieš karą buvo pastatęs ir tai su didžiausiu pasisekimu. Ne be reikalo tada publika prašė, kad Pirmyn Choras pakartotų "Kai Gėlės Žydi". Sekmadienio perstatymas bus išpildytas pagėdaviuio tų, kurie matė ir gėrėjosi Pirmyn Choro pirmuoju "Kai Gėlės Žydi", kaip ir supažindinimas tų, kurie pirmiau neturėjo tos progos ir malonumo. "Kai Gėlės Žydi" yra veikalas, pagrįstas to didžiojo kompozitoriaus Schuberto gyvenimu. Muzika yra Schuberto Romberg, irgi įžymaus šių dienų kompozitoriaus sutaisyta. Tas faktas jau vienas užtikrina, kad operėte yra turtinga žavingomis melodijomis.

TALENTINGI VAIDINTOJAI "KAI GĖLĖS ŽYDI" REIKALAUJA SKAITLINGO SĄSTATO ARTIŠTŲ. SEKMADIENIO VAIDINTOJAI NĖRA MUMS SVETIMI IR JŲ GABUMAI NĖJE.

Jai padaryta sunki operacija. Dabar jau randasi namie ir eina stiprym. Mes linkime jai stiprios sveikatelės, nes jos laukia daug skubių šalpos ir labdarybės darbų, prie kurių sveika budama ji nemažai prisideda. —B. K.

IŠ PACIFIKO PAKRANTĖS

IVAIRENYBES

Sekmadienį, balandžio 4 d., įvyko margučių šokiai, kuriuos surengė Los Angeles BALF'o skyrius.

Publikos buvo vidutiniškai. Gaila, juk BALF'o veikla yra ar turėtų būti mums artimiausia širdžiai, na, bet gal taip tik pasitaikė, nes losangeliečiai tikrai yra uolūs rėmėjai visiems tautos reikalams.

Daugelis moterų tiek daug krepšiu, įvairiai nudažytų kiaušinių prinėšė, jog gražu buvo stebėti, tik są apgalvestauju, kad mano vyras nemokėjo "laimingų" bilietų įsigyti. Kai kurie tų kiaušinių turėjo numegstus "švarkelius", kuris vaizdavo gaidukus ir vištukes, rodos, mezgimo darbą padarė ponis Šereikienė.

Kūnigai J. Kučinskas ir J. Tamulis dalyvavo kaip ir visose tautinioose sueigose. "Kalifornijos Lietuvis" redaktorius Skirius nepaprastai nusiteikiusiu atrodė, tat pasikalbėjęs paaiškėjo, kad priežastis nusiteikimo fikrai pagrįsta buvo, nes vos dvi dienos tam atgal ponai Skiriai tapo "tėvais" sūnelio. Dabar jų šeima pilname kvorumu. Dukrelė mamytė paguosti, o sūnelis tėvelį vaduoti.

Ne visi turėjo malonių žinių, — p. O. Račkienė su liūdnumu pranešė, kad antrasis jos brolius Velykų šventėse mirė. Juk kelių mėnesių laikotarpyje neteikti dviejų brolių yra nepaprastai didelis smūgis. Ponia Račkienė beturį vieną sesutę. *Giliausią užuojautą siunčiu p. O. Račkieni ir giminėms.*

Kalbant su p. M. Aftukiene teko patirti, jog jie mano laikinai apie kokį pusmetį ar daugiau išvažiuoti apie 500 mylių iš Los Angeles. Darbo sąlygos. Jos išvykimas tikrai sudarys spragą organizacinėje veikloje. Pas M. Aftukiene yra ypatinga energija ir darbštumas ir abejoju, ar yra kita, kuri jai prilygti gali. Yra daugelis mūsų, kurios nestingam sumanumo, bet ji įgyvendinimui tų planų yra nepavaduojama. Nuo savęs linkiu kuo skubiausio sugrįžimo šion darbo dirvon.

Mūsų Los Angeles kolonija susilaukė naujos veiklos Kanadiškos šeimos, būtent, J. Kilimonių iš Montreal, Kanados. Jie tebeieško pirkimui namo nuolatiniam apsigyvenimui, bet atrodo, jog Kilimonis pasigenda Montrealio lietuvių, o tik mūsų Kalifornijos klimatas nusvers jo apsigyvenimą čia. Visi atvažiuosieji pajaučia kokį tai tolimą sueigų kolkį tai išiblaškytą, bet tai laikinas dalykas, tai tik permaina, kuri mums jau surumbėjusiems žmonėms yra svetima. Mes pa-

nekartą pripažinti. Moterų sekcijs sudarys tokios populiarės dainininkės ir vaidintojos kaip Ona Skaver, Christine Miller-Bertulis, Mary Puckšis, Estelė Rimkus-Verseckas, Petronėlė Miller ir Ona Dovgīn. Tuo tarpu Algirdas Brazis, Kazys Vesiotas, Jonas Avelis, Juozas Tamas, Jonas Dambros, Bruno Bruknis-Brooks, Al Rimkus, Stenley Žemgulis; Dr. Svenciskas, Vyto Povilaitis ir Frank Alis, išneš vyrų garbę.

Pridėjus dar didžiulį Pirmyn Chora ir orkestrą, viskas vadydovybėje gabaus dirigento K. Steponavičiaus, tai galima iš anksto užtikrinti, kad "Kai Gėlės Žydi" bus perstatymas, kuris suteiks klausytojams netažina malonumo.

Tikiuosi, kad sekmadienį, balandžio 18 dieną, Sokolų sveitainė bus pilna dailės mylėtojų, kad pasveikintų Pirmyn Chora jo pirmo pasirodymo po ilgos pertraukos proga. —Iki pasimatymo sekmadienį!

pratę jau savo gyvenimą ir veiklą vesti ribotoj formoj ir bet kokia radikaline permaina nuteiktą neįjaukiai. Tikiu ir noriu, kad ponai Kilimoniai surastų greitai laiku patogų namą ir priprastų prie naujų sąlygų.

Teko pastebėti ypatingą širdingumą lietuviams, ne vien širdingumą, bet meilę, pagarbą ir džiaugsmą savo tautiečiais iš Dr. Dagio pusės. Šis žmogus yra toks, kokis mums čia tikrai pageidaujamas ir tikiu, jog jis mums losangeliečiams duos daug malonių sueigų savo išmintingumu ir giliu tautos reikalų gvilddenimu bei supratimu.

Siame parengime ponai Swytai, matyt, turėjo malonumo, nes visą vakarą, jei ne šoko, tai draugų būryje apsupti buvo. Iš kelių kartų norėjau nors "labutis" pasakyti, bet jie vis taip užimti buvo. Labai gražu matyti, kad yra žmonių, kurie taip sugeba sutraukti tokia eibę draugų. Pažįstant Swytus, tas lengvai suprantama, nes tiek Julė, tiek p. Ernie yra tikrai apdovanoti maloniom asmenybėm.

Ponas Uždavins, P. Žilinskas, be abejo, be darbo nežinotų gal kaip parengimą praleisti. Darbštūs, tikrai darbštūs vyrai. Prie paties darbo, be abejo, ir Aftukiene visą vakarą zujo platindama bilietus. B. Starkienė aprūpino visus maisto ir gerimų bilietėliais, o virtuvėje tai be Jociaus irgi neapsieinama. Iš moterų dirbo smarkiai Šereikienė, Tunilienė ir kitos, kurias iš matymo tik pažįstu.

Ponia Waitek turėjo operaciją ant rankos. Nors ir apibandžuota ranka matė reikalingą šiam parengime dalyvauti. Žinoma, visų neįmanoma suminėti, bet dalyvavo didžiama veiklių lietuvių kaip viršminėtieji, be to, Lukšis, Vidžiūnai, Sulcai, Masonai, Janušauskai, Dėringiai, vargonininkas Šlapelis ir daugelis kitų. Tai vieno suejimo išpūdziai ir nuotikiu sudaranti "Ivairenybes". —Stella.

Motery Jautrios Širdys Atsiliepė

208-ta SLA MOTERŲ KUOPA PAGELBĖJO ŠEIMAI TREMTYJE

Atlikusios savo kuopos regylinatius reikalus, išreikškusios savo pagėdavią ką jos nori turėti SLA Pildomojoj Taryboje, 208-ta SLA Moterų kuopa nutarė atsiliepti į vienos tremtyje esančios šeimos prašymą. Kuopa iš savo izdo nutarė tuojau pasiųsti vieną CARE pakietą. Kai kurios narės toliau prizadėjo sunešti rūbų ir maisto ir sudaryti dar vieną, o gal ir du pakietus. Vieną narę apsiėmė viską supakuoti, dar kita iš anksto įteikė \$3.50 persiuntimui lėšoms.

Taip, šios 208-tos SLA Moterų kuopos narės dar kartą parodė, kad jos atjautia ir supranta nelaimingųjų tremtinių brolių ir seserų kritišką padėti. Jos išgirdo tą pagalbos prašanči balsa ir į jį atsiliepė.

Gražus pavyzdys, kurį galėtų pasekti kiekviena kuopa, draugai ir šiaip grupė daug, daug dažniau...

Po susirinkimo buvo vaišės, kuopos naujoji pirmininkė, maloni ponis Pauline Zallys, ir darbšti narė ponis M. Micevičienė, kuri turėdama gipse sudėtą ir paristą ranką, visgi išlaikė duotą žodį, buvo viena iš susirinkimo "hostess". Žinoma, jai padėjo jos dukterys Julia Linchester ir Vanda Zabelle. —Narė.

Subscription Rates:		Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj.	
\$6.00 per year in Canada		Metams	\$6.00
\$6.00 per year outside of Chicago		Pusei metų	3.25
\$8.00 per year in Chicago		Dviem mėnesiams	1.25
per copy		Vienam mėnesiui	.75
Užsakymo kaina:		Užsienioose:	
Chicagoje -paštui	\$8.00	Metams	\$10.00
Metams	4.00	Pusei metų	5.50
Pusei metų	2.00	Trims mėnesiams	3.00
Trims mėnesiams	1.50		
Vienam mėnesiui	.75	Naujienos eina kasdien išskiriant	
Chicagoj per išsuntinėjus	4c	ekmdienius, Leidžia Naujienų	
Viena kopija	18c	Bendrovė, 1739 So. Halsted Street,	
Savaitei	75c	Chicago 8, Ill. Telefonas Canal 8500	
Mėnesiui		P pinigų reikia siųsti pašto Money	
		Orderiu kartu su užsakymu.	

Anglis ir Pramonė

Anglikasių streikas skaudžiai palietė geležies ir plieno gamybą. Federalinė valdžia, bijodama, kad nepriurtų anglies, buvo įsakiusi geležinkeliams susiaurinti geležinkelių judėjimą.

Kadangi, net ir streiką atšaukus, beveik pusė anglikasių dar negrįžta į darbą ir, to pasąkoje, anglies atsargos yra taupomos, tai automobilių pramonė negauna pakankamai plieno. General Motors korporacija vakar pranešė, kad balandžio 23 dieną ji būsianti priversta uždaryti savo dirbtuves Detroite ir paleisti 200,000 darbininkų.

Šitie keli faktai rodo, kaip Jungtinių Valstybių pramonė priklauso nuo anglių gamybos. Jeigu nebūtų allejaus, ši priklausomybė būtų dar didesnė. Tačiau aliejus negali atstoti anglies — jau vien dėl to, kad jo yra kur kas mažiau, bent šioje šalyje.

Pigią elektros jėgą pramonė gali gauti tikrai tose vietose, kur yra srauniai tekančių vandenų; šiaip, ir elektrai gaminti reikia anglies.

Todėl anglis palieka ir, tur būt, dar ilgai paliks svarbiausias pramonės stūmėjas. Kas gamina anglį, tas užima ir beveik visiems strateginę poziciją, kad gali diktuoti visai pramonei ir beveik visiems žmonėms.

Per paskutinius keliolika metų šita padėtį vis drąsiau išnaudoja anglikasių unija, vadovaujama Lewis'o. Daug buvo kalbama apie priemones "nulausti ragus" Lewis'ui, bet iki šiol dar tokios priemonės nesurasta. Jeigu teismas jį ir nubaustų, tai anglių gamyba nuo to nepadidėtų.

Klausimas čia eina ne apie asmenį, o apie tai, kaip suderinti darbą įvairiose pramonės, susisiekimo ir žemės ūkio šakose, kad įsai netų daugiausia naudotų visuomenei ir užtikrintų pastovų žmonišką gyvenimą dirbantiems. Dabar, kada kiekviena pramonės savininkų ir šiaip bizniierių grupė žiūri tikrai savo interesų, tai ar galima reikalauti, kad darbininkai tos arba kitos profesijos nenorėtų pirmiausia aprūpinti savęs?

Anglikasias "nediktuos" kitiems tada, kada visi statys bendrąjį reikalą aukščiau, negu savo grupės arba savo asmenis naudą. Tik visuomeniniai pagrindais sutvarčius pramonę, nebebus reikalo keliems šimtams tūkstančių darbininkų streikuoti, sustabdant darbą milijonams kitų darbininkų ir padarant žalą visam kraštui.

Vakarų Europa Jungiasi

Vakar Paryžiuje šešiolikos Vakarų Europos tautų ir vakarinės Vokietijos igaliojiniai pasirašė naują charterį: Europos Ekonominio Bendradarbiavimo Organizacijos.

Tos 16 tautų tai — valstybės, kurios priėmė Marshallo planą. Prie jų prisidėjo ir vakarinė, bolševikų neokupuotoji Vokietijos dalis.

Šituo charteriu jos pasizada dirbti sutartinai ir rūpintis ne vien savo interesais, bet atsižvelgti į visos Europos gerovę. Charterio patvarkymams vykdyti yra numatyti tam tikri vykdomieji organai.

Šito svarbaus dokumento pasirašymas reiskia sovietų kampanijos pralaimėjimą. Beveik metus laiko Maskvos propagandos mašina vedė atkakliausią kovą prieš Marshallo planą; buvo daromi perversmai šalyse, kurios guli sovietų "sferoje"; buvo vartojami grasinimai ir visokios gudrybės, kokias tik galėjo sugalvoti Kremlius strategai. Bet jų pastangos nuėjo niekais.

Reikšminga yra tai, kad į tų 16 valstybių draugiją tapo priimta ir Vokietija. Šis faktas liudija, kad Amerika, anglija ir Francūzija, pagaliau, įsitikino, jogei be ekonominio Vokietijos atstatymo yra neįmanomas Europos atstatymas. O Vokietijos žmonės dabar žinos, kad jie nėra pasmerkti amžinam skurdui ir badui.

Jeigu būtų buvę tai padaryta dvejis metais anksčiau, tai šiandien visas pasaulio vaizdas būtų kitoks.

Dabar, vien ekonominės paramos Europai, veikiausia, jau neužteks.

APŽVALGA

ŽEMAS MOKYKLŲ STOVIS RUSIJOJE

Sovietų Rusijoje labai padidėjo mokyklų — pradinų, vidurinių, techniškių ir aukštųjų — skaičius; žmonių raštingumas, palyginti su cariskąja Rusija, pakilo milžiniškai. Nežiūrint, kokia valdžios sistema valstybėje, ji negali apseiti be žmonių, lankusių mokyklas, jeigu ji nori turėti didelę pramonę ir kariuomenę. Skaityti ir rašyti nemokąs žmogus negalėtų nei operuoti mašinų fabrike, nei suprasti komandos kariuomenėje.

Bolševikų valdžia, be to, rūpi iškiepyti žmonėms savo "mokslą." Geresnio tam įrankio nėra, kaip mokykla. Todėl mokyklų jie pristeigė labai daug. Bet ar aukšta jų kokybė? Apie tai ilgoką straipsnį žurnalui "Socialistiškieji Vestnik" parašė moteris, kuri pažįsta SSRS švietimo reikalus iš ilgu metų patyrimo. Apie 20 metų ji mokytojavo įvairiose sovietų mokyklose, gavusi mokytojos diplomą, kai 1926 m. pabaigė Maskvos universiteto visuomeninių mokslų kursą pedagogijos skyriuje.

Jai teko dirbti sodžiaus ir miestų mokyklose įvairiose Sovietų Sąjungos dalyse, mokyti vaikus ir suaugusius. Ji dėstė įvairius dalykus specialiuose kursuose, skiriamuose sodžiaus mokytojams ir kitokiems parinktomis žmonių grupėms. Iš to ji gavo progą patirti ne tiktai apie liaudies apšvietos stovį, bet ir apie jos švietėjus. Ir ji sako:

"Aplamai sodžiaus mokytojų išlaisvinimas, kiek man teko juos stebėti, be galo apribotas: Dauguma jų nėra skaitė laikraščių. Jų žinios apie elementarinę geografiją buvo labai miglotos. Toki atskakimai, kad Lisabona esanti Turkijoje arba kas nors panašaus ne vieno nenustebindavo. Vieną kartą iš 50 būvusių mano pamokojė mokytojų nė vienas negalėjo paaiškinti, ką reiskia žodis 'kompozitorius'..."

Norėdama patirti, ar sodžiaus mokytojai skaito bent geresnius rusų literatūros veikalus, ji paklausė savo auditoriją apie didįjį poetą Aleksandrą Puškiną. Iš 72 mokytojų pasisakė tik 7 skaitė Puškiną; apie kitą garsų rašytoją, Šedriną-Saltykovą, tik 4 iš to mokytojų skaičius buvo girdėję, bet nė vienas neskaitė jo veikalų; apie Glebą Uspenskį jie iš viso nebuvo girdėję.

Kada toki neapšvieti mokytojai, tai galima numanyti, kad nedaug apšvietos iš jų gauna vaikai, kurie lanko pradines mokyklas. Kai paskui jie ateina į vidurinę mokyklą, tai ši beveik nebegali jų pataisyti, jeigu ji turi kvalifikuotą personalą, kas pasitaiko, deja, retai. Viršpaminėtoji mokytoja paduoda tipingų pavyzdžių iš mokinų raštų, liudijančių apie jų visišką nežinojimą literatūros ir taisyklingos rusų kalbos.

Be blogiausiai esąs pastatytas istorijos mokymas. Dėsto ją paprastai "užsitarnavusieji" partijos nariai, kurie dažnai patys yra nemokšos; o kadangi nėra nei tinkamų vadovėlių, nei rimtų veikalų pasiskaityti, tai studentai palieka toki pat tamsūs, kaip jų "profesorai."

Tačiau besimokinančiųjų jautuomenė numano, kad jų švietėjai yra nekompetentingi, todėl ji dažnai krečia iš jų juokus. Mokyklose nėra nei tvarkos, nei disciplinos. Techniškos mokyklos esančios geriau vedamos. Biauiri sovietų mokyklų liga tai — snipinėjimas ir skundai prieš mokytojus. Snipinėjimu užsiima ir profesionaliniai žvalgybos agentai ir "uolūs" partijos nariai, mokiniai bei studentai. Apskustąjį mokytoją tardo

ir dažnai nubaudžia nei už šį, nei už tą.

"Iš šimtų mokytojų," rašo ta moteris, "kuriuos aš pažįstu, buvo beveik visi to (snipų) 'budrumo' aukos."

Pati straipsnio autorė buvo 1937 m. gale viešai pasmerkta dėl tariamos "prieš-sovietiės propagandos." Vietinis partijos komitetas padarė tyrinėjimą ir surado, kad kaltinimas prieš mokytoją teisingas, nes rusų kalbos pamokoje ji padiktavo sakinį: "atsakingas uždavinys buvo pavestas dar neišbandytam kovos darbe draugui." Reiskia, čia pridengtoje formoje mėginta prašmugeliuoti "anti-sovietiška idėja"! Pridėjusi prie to dar kai kurių kitokių įtariamų, partijos organizacija pasiuntė visą kaltinamąją medžiagą į NKVD (vidaus reikalų komisariatą, kurio žinioje buvo žvalgyba); ir mokytoja būtų gal atsidūrusi koncentracijos stovykloje. Bet, jos laimei, tuometinio žvalgybos viršininko Ežovo žvaigždė jau buvo pradėjusi temti. Byla buvo nutraukta. Tačiau kas galėjo žinoti, ar naujasis budelių vadas (Beria) jos neatnaujins?

Taigi ta mokytoja dabar gyvena už SSRS sienų. Liaudies švietimas Rusijoje, jos nuomone, yra taip sudarytas, kad "ir įvairius dalykus specialiuose kursuose, skiriamuose sodžiaus mokytojams ir kitokiems parinktomis žmonių grupėms. Iš to ji gavo progą patirti ne tiktai apie liaudies apšvietos stovį, bet ir apie jos švietėjus. Ir ji sako:

Mieli ir Duosnūs Aukotojai

Jūsų jautrumas nuolat ir nepaliaujamai, aukojant daiktus savo tautiečiams Europoje šelpiti, yra labai jaudinantis ir turi labai didelę reikšmę moraliniam ir materialiniam atžvilgiu.

Kiekvienas Jūsų paaukotas drabužis ar avalynė padeda Jūsų broliams apsaugoti nuo vargo ir šalčio, ir, be to, Jūsų aukos primena kiekvienam gavėjui, kad jis dar nėra galutinai užmirštas ir apleistas žiaurais likimo valiai, kad yra jo broliai tautiečiai Amerikoje, kurie jo vargą ir sunkų likimą supranta ir atjaučia ir stengiasi jį palengvinti.

Kartais pasitaiko, kad dalis raščių, kurie būna prisegti prie suatuktų daiktų, laike transporto ir rūšiavimo atspalaiduoja ir todėl būna sunku nustatyti, prie kurio daikto jis priklausė, ir gavėjai negali asmeniškai savo geradariams atsidėkoti.

Žemiau išvardintiems, kurių raščiukai atspalaidavę nuo daiktų, aukotojams LRK Vyr. Valdyba širdingai dėkoja:

1. Emilija Zakevičienė, 103 Drajer Ave., Waterbury, Conn.
2. Różalia Cresnelienė, 135 Plum St., Pittfield, Mass.
3. Varkala Jonas, 415 Stanley Ave., New Britain, Conn.
4. Ana Alešlievičė, 95 Greenwood St., Westfield, Mass.
5. Edward Mockevičius, 574 Hudson Ave., Rochester, N. Y.
6. B. Liudkevičius, 134 East 100th St., Chicago, Ill.
7. A. Zamaravičius, 12426 S. Racine Ave., Chicago, Ill.
8. Yekulis, 5043 Larchmont, Detroit 4, Michigan.
9. Pločkus, Autumn Street, Brooklyn, New York.
10. Vaišvil, 829 W. 33rd St., Chicago 8, Illinois.
11. E. Matakas, 522 E. 84th St., New York City.
12. Tom Lamay, 4711 Garfield Ave., Lisle, Illinois.

—LRK Vyr. Valdyba.

—Sovietų karo vadovybė verčia amerikiečius iškelti radijo stotį iš rusų kontroliuojamos Vienos srities.

OMAHA, NEB.—Harold E. Stassen mini 41 metų savo gimtadienį. Tas minėjimas jam buvo labai malonus, nes Nebraskos delegatų į Republikonų konvenciją rinkimuose jis daugiausia balsų gavo.

SUTEMOSE

Tur būt pasatulyje nebuvo ir nėra tokios valstybės, kuri turėtų tokį gausų ir visakeriopą seklių aparatą, kokį turi SSSR. Tenka abejoti, net ir šio karo metu vargiai kuri nors iš kariaujančių valstybių taip sijojo savo piliečius, o ypač tarnautojus, kaip košia šioji valstybė, kuri visose pakelėse šaukte šaukia, kad tik pas juos žydi visos laisvės.

Jei eilinis darbininkas viešai buvo atpalaiduotas nuo tų kostų, tai tarnautojas, noris patekti į bet kurią įstaigą, turėjo pereiti mažiausiai per tris kostų tuvus. Du jų pačioje įstaigoje nuolatos veikė, būtent, kadry skyrius, spekskyrius ir dar prie komunistų partijos buvo sudarytas specialus kadry skyrius kiekvienai įstaigai atskirai. Komunistiniai tokie skyriai veikė prie valstybių, apskričių ir miestų komunistų partijos organizacijos centro komitetas dar turėjo centrinį skyrių. Tai buvo labai sudėtingas ir brangus aparatas.

Tarnautojams sijoti neabejotinai buvo skiriamai pareigūnais iš visai partiniai patikimų asmenų ir turėjusių ilgesnį partinį stažą, aišku, ir patyrimą sekimo darbe. Kitaip tarus, tai buvo parlinė smetonclė, kuri visuomet plaukė gyvenimo paviršiuje, kaip ir dera riebalams. Šia proga tenka "prisiminimų formoje apie tokius du tarnautojų košejus šnektelėti. Šnektelti ne todėl, kad tai būtų kažkokios mandrybės, bet tik todėl, kad pajusti tų asmenų tų plokštumė, kuri gaubia visą jų tvarkomą gyvenimą.

Turėjau reikalą į Kauno miesto komunistų organizacijos kadry skyriaus pareigūną, kuris kartu buvo tose pačiose pareigose ir centro komitete. Tai jau ne eilinis vyras. Ilgai vargau, iki sužinojau kas tose pareigose yra ir kur toji įstaiga veikia.

Sužinojęs, telefonu kreipiausi, ar galėsiu būti priimtas. —Kudla, — išgirdau žodį telefono trūbelėje. Dėstau savo reikalą. Tas pats balsas, sako galėsiąs priimti vėlai vakare ir aiškiai pasako kurią valandą ir net minutes pažymi. Suprantu, sovietinio režimo dideli vyrai tik vakarais, arba nakties metu kalbasi su savo klientais.

Galvojau ką tai reiskia šiai žodis Kudla, Pamaniau, gal koks nors sutartas ženklas, ar ką? Pasiteiravau pas vieną iš tos srities žinovų. Jis nusišypsavojo sako: —Tai to pareigūno tokia pavardė, o jo paprotys kur reiskia ir nereikia būtinai savo pavardę pakisti.

Ir toliau įsiai man paaiškina, kad tai buvęs Varpo spausdintvės raidžių rinkėjas, o dabar štai jau sovietinės Lietuvoje žvaigždė, kuri kartu su Justu Paleckiu tamsioje padarigėje pasirodė.

Vakaro sulaukęs, einu pas tą aukštą pareigūną. Jo kontora buvo žemės Banko rūmuose viename iš buv. Eltos kambarių. Prie durų iš lauko dizuravo du nu galvos iki kojų ginkluoti raudonarmiečiai. Jie rusų kalba pareikalavo leidimo. Tokio neturėjau. Kalba trumpa — von! Nenusileidžiu, sakau turiu sutikimą pasimatyti. Tuomet vienas jų mane nuveda į gretimą medinio namo (vieną kambarį, sako čia pasikalbėk ir, jei gausi leidimą, tai ateik.

Kambariukas mažutėukas, silpnai elektros šviesa apšviestas. Prirfikytas, priūškintas. Prie telefono sėdi geras pusbernis, kokios septyniolikos metų amžiaus. Papirosas dantyse, kepurė užmaukšlinta ant galvos, sėdi kojas išskėtęs. Toks mandras! Iš paniūrų dilbelėjo į mane ir širpiai drožia:

—Ko lėdi, kur nereikia? Tau ne buožių laikai visur be leidimų landžioti? Supranti, dabar mūsų darbininkų valdžia,— išdidžiai jis išpyškina man tą pamokslą. Teisinaus, kad nežinojau, nes telefonu sutikimą esu gavęs.

—Nusisipiaut, — atvožia jis; — be mano sutikimo niekas tenai nueiti negali.

—Tai štai duokite man tokį leidimą — maldauju, o širdyje juokiuos.

—Palauk!

Skambina telefonu ir sako: —Kudla, ar tu davei šid tokiam tipui sutikimą pasimatyti, — sako jis į telefono trūbelę. Eina matyti derybos. Vėliau įsiai padeda telefono trūbelę ant stalo ir šurkščiai taria:

—Parodyk asmens dokumentus? — Juos pakloju ant stalo. Pažiūri, pavarto. Ir vėl kalba telefonu, girdi, — tu Kudla be mano žinios nieko nepriiminėk, supranti, priduria. Padėjęs telefono trūbelę rašo. Toks blankelis, yrdas, pavardė, kokiu reikalu, pas ką, kurią valandą ir minutę atėjau į leidimų biurą. Visą užpildo, pasirašo ir išrutik vakarais, arba nakties metu kalbasi su savo klientais.

Galvojau ką tai reiskia šiai žodis Kudla, Pamaniau, gal koks nors sutartas ženklas, ar ką? Pasiteiravau pas vieną iš tos srities žinovų. Jis nusišypsavojo sako: —Tai to pareigūno tokia pavardė, o jo paprotys kur reiskia ir nereikia būtinai savo pavardę pakisti.

Ir toliau įsiai man paaiškina, kad tai buvęs Varpo spausdintvės raidžių rinkėjas, o dabar štai jau sovietinės Lietuvoje žvaigždė, kuri kartu su Justu Paleckiu tamsioje padarigėje pasirodė.

ne linksmai paveikė. Vieton atsakymo, įsiai lyg tardyti mane pradeda: —Kas toksai, ką veikęs iki šiol, ar nesibijau savo praecities?

—O ko jos man bijotis, — atsikertu, — nesu nusikaltes, nei apsvogęs, nei peštynėse dalyvaęs...

—Matau, kad nesibijai, kiti atėję čia dreba, o pats drąsus, juokus kreti. Yra dabar tokių, kurie norėtų savo praeciį nuskandinti, žnai, turime savo darbininkų valdžią, o visokių svoločių pilna, nieko suvaldydime, mūsų kieta ranka, — post-ringautja įsiai. O aš vėl juokais į visa jam atsakau.

—Nesuprantu, kaip žmogus, ar valstybės praeciį galima būtų paskandinti?

Ar esama tokių gilių vandenų?

—Taigi, kad nesama, tik kalėjimas...

—Tur būt jau daug tokių turite? — kažkaip netikėtai išspruko toksai man klatusimas.

—Ką, įdomu? — ir juokiasi.

—Sėskis, ko stovi? — ragina įsiai. Sėdu.

—Matai, mes mandagūs, tai ne taip kaip buožių metu, visi drebėti turėjo prieš savo viršininkus, — giriasi įsiai.

O mane juokas ima — tikras kudla, šovė mintis.

Mano reikaltu kažkur tai skambina. Kalbasi. Laukiu ir šypsau. Prisimenu. Kada tai toje pačioje kedėje čia sėdėjo buvęs Eltos direktorius Pr. Dailydė. Tuomet taip pat pas jį užėdėdavau įvairiais spaudos reikalais. Tarėmės, kaip lietuvių išėvijios spaudai įvairias informacijas iš Lietuvos gyvenimo greičiai išsiūti. Lygiai, kaip ir dabar, ir tuomet nebuvau visai atviras, nes "Naujienoms" jau seniai slapuku šis informacijas siunčiau, tik ne tokias, kurios pro cenzūros kostuvą ėjo. Tuomet pas Eltos direktorių galėjai laisvai visuomet darbo vailandomis lankyti ir palyginamai atviriau daug apie ką šnektelti, o dabar — laikyk liežuvi sukandęs. Laikyk, o jis niežti! Stebėk ir fejletonus rašyk. Je, rašyk, kur? Visa spauda komunistų rankose. Seniau Lietuvoje ėjo 180 periodinių leidinių pavildai įvairių laikraščių, trys dienraščiai išėdavo po du kartu į dieną, o dabar štai kudloms Lietuva apnikus jų paliko vos 38... Laiskai nebuvo cenzuruojami, arba atsargom dėlei juos galėjai kam nors perduoti į užsienius, kad iš tenai išsiųstų. O štai dabar visus siunčiamus laiksktus atidžiai seka, siena aklinai uždaryta. Jauties, lyg būtum maiše užrauktas. Net nesi tikras, ar iš šio kambario dabar laisvas išėsi — visur seklių viešų ir slaptų sargybonis apstatytas. Ir mėgink tu žmogus laisvą mintį pasauliui paleisti?

Kas man buvo reikalinga, šis jaunas vyras, buvęs Varpo spausdintvės raidžių rinkėjas, o dabar žmonių likimo tvarkytojas Kudla, patenkino. (Bus daugiau)

—Ko lėdi, kur nereikia? Tau ne buožių laikai visur be leidimų landžioti? Supranti, dabar mūsų darbininkų valdžia,— išdidžiai jis išpyškina man tą pamokslą. Teisinaus, kad nežinojau, nes telefonu sutikimą esu gavęs.

—Nusisipiaut, — atvožia jis; — be mano sutikimo niekas tenai nueiti negali.

—Tai štai duokite man tokį leidimą — maldauju, o širdyje juokiuos.

—Palauk!

Skambina telefonu ir sako: —Kudla, ar tu davei šid tokiam tipui sutikimą pasimatyti, — sako jis į telefono trūbelę. Eina matyti derybos. Vėliau įsiai padeda telefono trūbelę ant stalo ir šurkščiai taria:

—Parodyk asmens dokumentus? — Juos pakloju ant stalo. Pažiūri, pavarto. Ir vėl kalba telefonu, girdi, — tu Kudla be mano žinios nieko nepriiminėk, supranti, priduria. Padėjęs telefono trūbelę rašo. Toks blankelis, yrdas, pavardė, kokiu reikalu, pas ką, kurią valandą ir minutę atėjau į leidimų biurą. Visą užpildo, pasirašo ir išrutik vakarais, arba nakties metu kalbasi su savo klientais.

Galvojau ką tai reiskia šiai žodis Kudla, Pamaniau, gal koks nors sutartas ženklas, ar ką? Pasiteiravau pas vieną iš tos srities žinovų. Jis nusišypsavojo sako: —Tai to pareigūno tokia pavardė, o jo paprotys kur reiskia ir nereikia būtinai savo pavardę pakisti.

Ir toliau įsiai man paaiškina, kad tai buvęs Varpo spausdintvės raidžių rinkėjas, o dabar štai jau sovietinės Lietuvoje žvaigždė, kuri kartu su Justu Paleckiu tamsioje padarigėje pasirodė.

—Ko lėdi, kur nereikia? Tau ne buožių laikai visur be leidimų landžioti? Supranti, dabar mūsų darbininkų valdžia,— išdidžiai jis išpyškina man tą pamokslą. Teisinaus, kad nežinojau, nes telefonu sutikimą esu gavęs.

—Nusisipiaut, — atvožia jis; — be mano sutikimo niekas tenai nueiti negali.

—Tai štai duokite man tokį leidimą — maldauju, o širdyje juokiuos.

—Palauk!

Skambina telefonu ir sako: —Kudla, ar tu davei šid tokiam tipui sutikimą pasimatyti, — sako jis į telefono trūbelę. Eina matyti derybos. Vėliau įsiai padeda telefono trūbelę ant stalo ir šurkščiai taria:

—Parodyk asmens dokumentus? — Juos pakloju ant stalo. Pažiūri, pavarto. Ir vėl kalba telefonu, girdi, — tu Kudla be mano žinios nieko nepriiminėk, supranti, priduria. Padėjęs telefono trūbelę rašo. Toks blankelis, yrdas, pavardė, kokiu reikalu, pas ką, kurią valandą ir minutę atėjau į leidimų biurą. Visą užpildo, pasirašo ir išrutik vakarais, arba nakties metu kalbasi su savo klientais.

Galvojau ką tai reiskia šiai žodis Kudla, Pamaniau, gal koks nors sutartas ženklas, ar ką? Pasiteiravau pas vieną iš tos srities žinovų. Jis nusišypsavojo sako: —Tai to pareigūno tokia pavardė, o jo paprotys kur reiskia ir nereikia būtinai savo pavardę pakisti.

Ir toliau įsiai man paaiškina, kad tai buvęs Varpo spausdintvės raidžių rinkėjas, o dabar štai jau sovietinės Lietuvoje žvaigždė, kuri kartu su Justu Paleckiu tamsioje padarigėje pasirodė.

LITERATŪRA

Nr. 68 LITERATŪROS RATELIO SKYRIUS—EINA KAS ANTRAS ŠESTADIENIS 4 M.

Rašo J. Jazminas.

KRYŽIAI

Dabar jau tradicija pasidarė, kad už geriausias tremtyje pasirodžiusius literatūros kūrinius kasmet skiriamos pinigines premijos ir iškilmingai įteikiamos 16-to vasario išvakarėse. Šiemet pirmą kartą tapo paskirta ir BALF'o premija, ir ji teko Vincui Ramonui už romaną „Kryžiai“, išleista „Patris“ leidyklos Tiubingene (Vokietijoje) 1947 metais. Tiek BALF'o jūry komisijoje, tiek bendrai skaitančioje visuomenėje dėl romano ir dėl premijos Paskyrimo kilo nemažai ginčų, kurie, be abejojimo, pakėlė susidomėjimą romanu.

Šio romano turinys trumpai suglaudus yra toks:

Pažangus ūkininkas Kreivėnas turi 39 ha pavidėtą ūkį, trys kilometrai į Liudvinavą ir apie šeši į Marijampolę. Jis savo ūkį yra gražiai sutvarkęs, turi elektrą, radijo. Ūkio trobėsiai yra nauji, čerpėm ar skarda dengti, tik kluono stogas skiedrinis, bet ir tas raudonai nudažytas. Jis laiko dešimt melžiamų karvių, augina bekonus, sodina daug cukrinių runkelių — vienu žodžiu, turi nemažai pajamų, bet yra skolose paskendęs. Pats Kreivėnas iš principo nieko nedirba, jis tik vaikščioja lazdele pasiramstydamas ir kitoms nurodinėja. Visą padirba kumetis, bernas ir dvi mergaitės. Kreivėno sūnus mokosi Dotnavos žemės ūkio akademijoje, o dukta yra vienuolė...

Pats Kreivėnas yra kairiųjų pažiūrų žmogus, bet visų pirma jis yra užkietėjęs bedievis. Jis kaito „Kultūrą“, seklyčioj vietoj Dievo Motinos paveikslu yra pakabinęs Darvino atvaizdą... Jis yra keturiasdešimt penkių metų amžiaus vyras, sveikas ir tvirtas. Jo plaukai tamsūs, tik paaušius truputį pražilę.

Visai kitokia yra Kreivėnienė.

Ji trisdešimt nuroto iki vakaro. Ji yra gera virėja, nuostabi audėja. Svarbiausia, ji yra tikintanti moteris, kuri rožančiaus beveik iš rankų nepalaidžia. Bet kūniško grožio ji neturi...

„Ji visa buvo smulkutė, veidas ausys, lūpos siaurutės, bekrakutės,—rašo autorius.—Visa lyg iš ligos patalo pakilusi“.

Romanas ir prasideda tuo, kad Kreivėnas dovanomis bando išgyyti samdinę Petronę priešlankumą...

Romano pradžia 1939 metų Kalėdų trečia diena. Iš senosios šeimos pas Kreivėną telieka Petronė, ir jis važiuoja už 25 kilometrų naujos samdyti. Į plentą jis turi važiuoti pro kaimynų Grūšto kiemą. Grūštas yra dūkas, kuris jau prieš kiek metų čia nusipirko 31 ha ūkį. Jis yra konservatyvus ūkininkas, bet jo ūkis vedamas tvarkingai, nors išdūdinama kluono stoge ir yra skylė. Jis yra tikintis žmogus, koplytėlė kampe sodo pastatė ir skaito katalikų „Mūsų laikraštį“. Yra maža daug šėsiadesimt metų ir turi vieturėlę dukterį Elzietę, taip pat giliai tikinčią, šiek tiek pamokytą mergaitę. Grūštas skolų neturi, bet jam būtinai reikia pinigų nusausinimui. Kreivėnas sustoja pas jį ir žada išpiršti jam ženą. Vėliau pasamdo naują šeimyną, brolių ir seserį, abu pažangus nusistatymo. Sugrįžęs sūliosis kitam savo kaimynui raciūi Giružiai išpiršti Grūštaitę. Giružis, Kreivėno padedamas, buvo pasiekęs trečią gimnazijos klasę, bet toliau mokytis nebeberėjo, o pasirinko amatą. Dabar jis tik pernai buvo sugrįžęs iš kariuomenės ir gyvena paupy su motina. Jo trobelė buvo maža, bet dengta skarda. Ir stiklinės gonkos buvo, ir palangė užtvirtas darželis. Dirbtuvė buvo irgi skarda dengta, o prie jos pastatyta kėltis. Jis nagus turėjo ne skiedroms rinkti. Dirbdavo švilpaudamas ir dainuodamas. Bet jis išsižiuri vieną merginą, kuri nenori už jo tekėti, ir tai išveda jį iš lygsvaros: jis geria, pinigus praktuoja, įsivieša į muštynes. Giružis sutinka, kad Kreivėnas pirštų jam Elzietę, nors ir dėl to, kad tai kitai parodyti. Kreivėnas pataria jam, kad susilaikytų nuo gėrimo, kad bent apie šventorių pasukintų ir tuoj važiuoja su juo į miestą, kad nupirktų jam naują cilutę. Bet grįžtant įgėręs Giružis tyčia išverčia kelyje sutiktą kunią, ir piršlybos atidedamos, kol kalbos aptils. Galų gale, pavasarį, po pavyzdingo Giružio laikymosi, Kreivėnas eina pas Grūštą ir pradeda piršlybas. Grūštas atsako, kad jam reikia ūkininko, kad už meisterio ar raštininko neils, bet, galų gale, tai esąs pabėgęs Elzietės reikalas. Elzietė atsako, kad ji dar palauksianti su vedybom. Giružio ji gerai ir nepažįstanti...

—Nebent, sakau, šiaip kas... nelaimė

kokia, ir jau kitaip nebūt galima... —sako.

Kieme Kreivėnas pamato Grūšto berną, kuris išeina iš kluono nešdamas šiaudų našta ir rūko. Kreivėnas dėl šitokio neatšargaus apsiėjimo su ugnimi padaro pastabą. Praejęs pro Grūšto žemėj esančias kapinaites, jis staiga sustoja kaip įkaltas. Paskui įkiša ranką į kišenę ir groivio krantu greitai nueina Grūštų link. Jis padega Grūšto kluoną, bet prie kluono užmiršta savo lazda...

Tuo tarpu Giružio ausis pasiekia žinia, kad jo mylimoji Magdutė vedžiojasi ne tik su kitais, bet ji ir su Kreivėnu matyta girioje. Šita Magdutė gyvena netoli Alytiškės miško. Ji yra garši audėja, nors nesusilygina su Kreivėnienė, bet netoli ir atsilieka. Visi ją vadina Magdute, o pavarde mažai kas žino. Gyvena ji viena, nes tėvai mirė, o brolis išsikėlė į Kauną ir dirba „Maisto“ fabrike, Atkūsta, mėlynakė, geltonos kasos driekėsi per liemenį. Atrodė, lyg būtų nuo šalčio paraudę jos veidai. Bet svarbiausia—švari, kaip aptieka. Giružiai ji nėra visai abejinga, ji tirpsta jo glėbyje, bet tekėti už jo nesutinka. Ji būtinai nori ištekėti už ūkininko, ir tai ne bet kokio.

—Kai yra duonos ir prie duonos, tai ir meilė atsiranda,—sako.

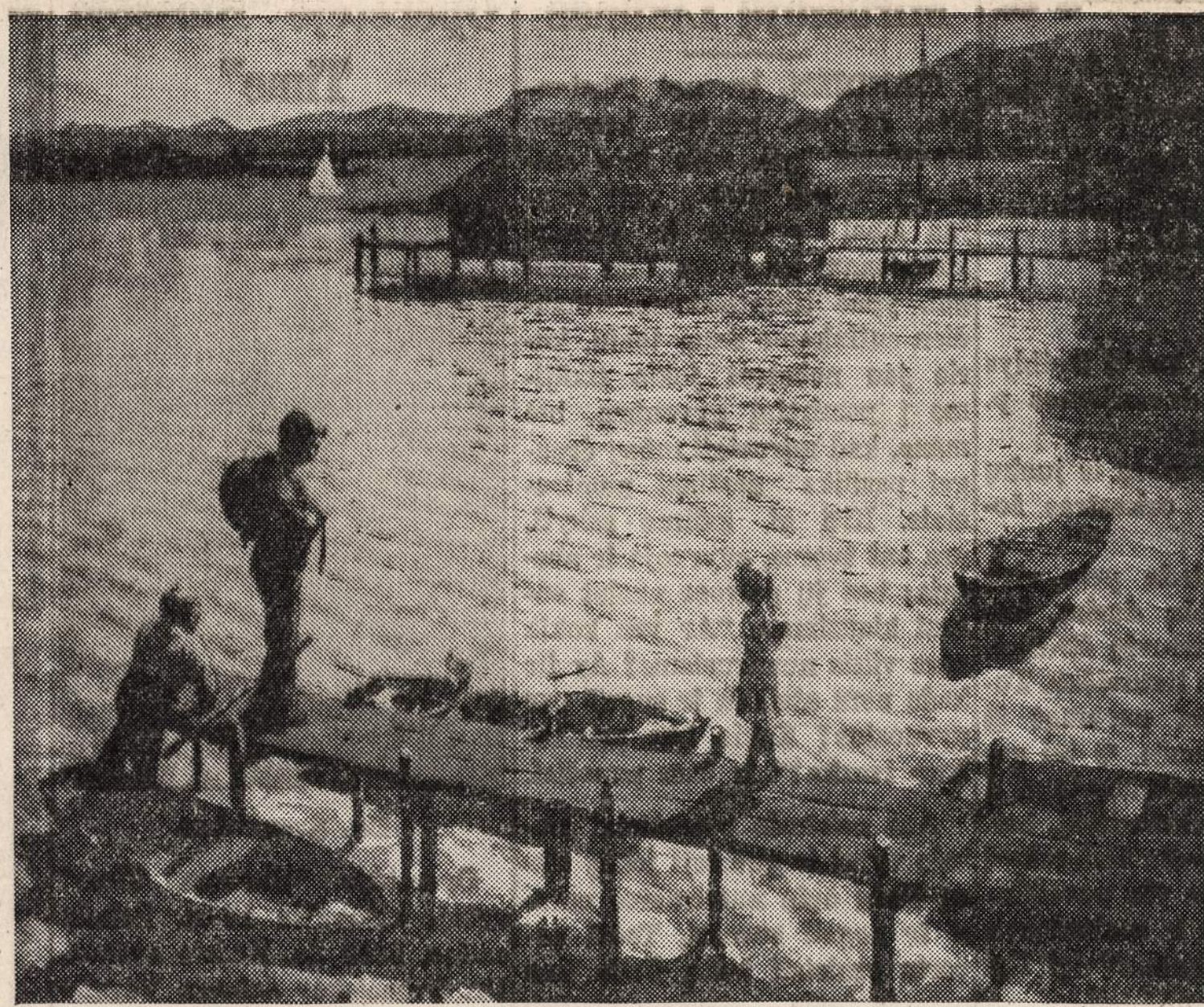
Šitą žinią jam pasako kaimo siuvėjas ir muzikantas Balaika ir įduoda pūdelį komunistų propagandinės literatūros. Jis sako, kad Smetona su savo valdžia greit lėks, bet Giružiai dabar pirmiausia rūpi, kad iš savo ūkio išlėktų Kreivėnas. Balaika mano, kad prieš Kreivėno taip greit neišsilaikyti, bet paskui, sako, kai valdžią nuversim, pažiūrėsim... Giružis vėl pradeda gerti.

Netrukus suserga Kreivėnienė ir prašo vyro atvežti kunigą, bet šis atveža daktarą, kuris pasako, kad ji gyvens gal dar pusę metų. Kreivėnas išsiunčia kumietį Motiejų su gydytoju ir receptu, o pats, pasiėmęs iš rašomojo stalo stalčiaus dvi poras šilkinių moteriškų kojinačių ir auksinę braškę iš žmonos komodo važiuoja pas Magdutę. Magdutė sako, kad jeigu Kreivėnienė mirytų, tai ji už jo eitų, bet duoda suprasti, kad jis ūkio neturėtų kol kas niekam užrašyti. Ji priima dovanas, bet į didelius meilumus su juo neįsileidžia. Tą naktį Kreivėnas nuslenka pas Petronę, kuri be didelio spyrimosi pasislenka į pasienį...

Nors Grūštui kalbama, kad jo kluoną padegęs Kreivėnas, nors jo bernas tą vakarą matė jį bėgant akėjimu ir jis patys prieš kluoną rado Kreivėno lazda, jo laikymasis su Kreivėnu vis tiek nepasikeičia. Bet Kreivėno piršlybas jis ir dabar atmeta, nes Elzietė nesutinka. Jie apsvarstė ir nutarė verčiau parduoti 6 hektarus žemės, jems užtektų ir 25. Visi perkalbėjimai nieko nepadedo ir, galų gale, Kreivėnas pats nuperka kapinaites su sklypu 2 ar 2,5 hektarų, kuris kaip pleiškas įsikiša į jo žemę.

Lietuvą užima rusai. Kreivėnas džiaugiasi, nes rusai, viena, apsaugos ją nuo vokiečių, antra, atnešią laisvę lietuvių tautai. Visai tautai, o ne saujelei jų, kurie pas Smetoną šampaną gėrė ir ūkininkų kišenes tuštino. Tačiau Kreivėnienė iš rusų nieko gero nelaukia ir perspėja vyrą. Ir tikrai, Kreivėnui netrukus prasideda nusivylimai. Kalbama, kad Lietuvai gresia badas, kad bus pyliauos. Kas pats nedirba, tai vadinamas liaudies priešu. Paskiria naujus apskrinių viršininkus ir viršaičius, kurie vos pasirašyti moka. Kreivėnas negauna jokio paskyrimo. Prasideda neklandumai su pažangia šeimyna, kuriuos jam dar palyginti lengvai pavyksta likviduoti. Taip pat Kreivėnas nusivilia nauju seimu, nes liepia rinkti, ką jie nori. Jis jau kalba apie Lietuvos pavergimą, tik jam nesmagu, kad žmonos buvo teisybė. Vienas jo susiramminimas, kad netrukus galės pradėti naują gyvenimą—su Magdute.

Vieną sekmadienį, neturėdamas kur kitur eiti, Kreivėnas nueina pas savo kitą kaimyną—Raciūną. Raciūnas turi dvidešimt hektarų (kitoj vietoj autorius rašo dvidešimt penkius) ir aštuonis vaikus. Samdytos šeimos neturi, bet gyvena blogai. Gyvenamas namas medinis, sulindęs į žemę. Stogas šiaudais dengtas, o langai mažučiai. Tvoros nukrentos. Visur matosi švaros ir tvarkos trūkumas. Nors jis dirba, leidžia nuo ryto iki vakaro, bet jam nesiseka, kiekvienais metais kas atsitinka. Jo seklyčioje ant sienos tebekaba Smetonos paveikslas. Tai sesers sūnaus Juodišiaus, turėjusio gerą vietą policijoje, dovana. Jis giria Smetonos diktatūrą. Reikė-

ANTANAS RUKŠTELIS—„Chimsee“—Bavarija (Aliejaus darbas)

jo tik pažinčių turėt, sako. Jis turėjo tik vieną Juodišių giminę valdžioje ir tai...

Raciūno karvė išėda brogą, ji palaikoma pasiutusia ir papjaunama. Kreivėnas turi iš jo pasiskolines 500 litų, Raciūnas dabar prašo atiduoti, arba duoti karvę, arba bent porą centnerių rugių. Kaimynai susibara, ir Kreivėnas jį kaltina, kad jis varo namine, o Raciūnas atsikerta, kad jis Grūšto kluoną padegęs. Kreivėnas staiga nusileidžia ir pažada centnerį rugių.

Iš Dotnavos parvažiuoja Kreivėno sūnus Petras. Tėvas sutinka jį labai šaltai, nes jaučia, kad jis čia nereikalingas, ūkis vis tiek liks ne jam. Jis tuoj pradeda kalbėti sūnui apie Arminaitę, 70 ha žemės turinčią ūkininko dukterį. Bet Petras dar tą pačią dieną eina pas Grūštus, kur, pasirodo, jį širdis traukia. Jis, anksčiau pažangus ir varpininkas, dabar savo jaunų dienų draugei išpažįsta, kad jis jau atsisakęs nuo kairės. Šitą laimingą porėlę, kai jie eina apsikabinę pieva, pastebi Kreivėnas. Jis pataria sūnui nelsti, nes Elzietė jau numatyta Giružiai, o jam — Arminaitė. Įvyksta susikirtimas, kurio metu sūnus drožia ilgokas tariamas ateizmo kritikas. Tėvas pagrasina sūniui, kad neužrašys jam ūkio, jeigu jo bolševikai anksčiau neatims.

Kitą dieną Petras paprašo tėvo darbo ir eina su samdine Jule runkelių kaupti. Čia Julė visai rodo jam savo simpatiją, bet Petras lieka abejingas.

Ateina naujo seimo rinkimai. Petras ir motina žada nebalsuoti ir Kreivėnas, kad apsidraustų nuneša kumpį Giružiai, kuris dabar jau skaitomas daug galinčiu. Giružis apvaikščioja visus, ragindamas balsuoti. Iš naujos tvarkos jis tikisi gauti žemės, bet jis prisipažįsta, kad jeigu jau turėtų 25 hektarus, tai nebūtų toks kvailas agituoti už bolševikus. Jis laukia, ką seimas nutars dėl žemės, kad žinotų, ar pirštis toliau Grūštaitėi ar ne. Jis geriau norėtų vesti Magdutę, bet ši tebesitąso.

Ateina žinia, kad ūkininkams paliekama po 30 hektarų. Kreivėnas džiaugiasi. Atvyksta matininkas su Balaika praveisti žemės reformos — atrėžti nuo Kreivėno ūkio 6 hektarus. Tuo metu pas Kreivėną ateina Raciūnas ir nori išgauti dar centnerį rugių, bet Kreivėnas neduoda, ir jie susikerta. Kreivėnas pastebi, kaip iš krumų išlenda Petronė su Giružiu, jis jau anksčiau pastebėjo, kad paupy pakrūmiai išgulėti...

Komisija nutarė duoti keturis hektarus žemės kumiečiui Motiejui, o du—Giružiai. Motiejus, kuris turi tris vaikus ir gyvena tikrai skurdžiai, tuo nepatenkintas ir žada ieškoti teisybės. Vaisių metu įsigėręs Balaika prasitaria, kad jau rudenį būsią įsteigti pirmieji kolchozai, kas pritrėnkia Kreivėną.

Rudenį Kreivėnas surengia balių, į kurį suvažiuoja visi jo šaukūs giminės ir draugai. Baliaus metu Kreivėnas taiko, kad Giružis būtų su Elziete, o Petras su Arminaitė. Bet baigiasi tuo, kad pasigėręs Kreivėnas susibara su savo pusbroliu, sudaužo radijo aparatą ir nuvedamas gultu. Giružis žiūri, kaip Petras šoka su Elziete...

Baliaus metu vienas giminaitis studentas paduoda Petruui prieš naują valdžią nukreiptą atsisaukimų, kad išdalintų juos jaunimui kaimė. Iš ryto Kreivėnas pasiūlo Petruui išvažiuoti, nes mokslas netrukus prasideda, ir iš viso čia nereikalingas. Ūkio jis jam neužrašys. Galų gale, nei iš šio nei iš to tėvas lieja sūnui kavos puoduką į veidą... Po to Petras nueina pas Raciūną ir vienam jo sūnui įduoda kelis lapelius. Tuo tarpu Raciūnas bando išpausti iš Kreivėno daugiau negu pasko-

litieji penki šimtai, nes viskas yra pabrangę. Jis grįžta susipykęs su Kreivėnu, sūntis jam parodo atsisaukimus ir pasako iš ko gavo. Raciūnas bėga su jais pas Giružį, o Giružis tuoj važiuoja pranešti satgumui.

Tuo tarpu pas Giružienę užėina kaimo liežuvininkė Grybienė, ir ši jai prasitaria, kad Petrą dar šianakt suims. Grybienė vakare nuslenka perspėti Petrą. Petras ryžtasi bėgti Vokietijon. Tėvas įsiūlo jam porą šimtų litų pinigų, atiduoda savo laikrodžio aukšnę grandinėle, pasisūlo nuvežti sūnų į Marijampolę. Vos spėja Kreivėnas grįžti, kaip iš plentų į kelelį suka automobilis. Tai naujoji saugumo policija. Kreivėnas meluoja, kad sūnus išvažiuojo į Dotnavą, kad jis vežė jį į Marijampolę, bet susipykęs su juo ir kelyje paleidęs. Julė bandų įskusti savo sąvaržovę Elzietę...

Vieną dieną bekauptiant runkelius Petronė praneša Kreivėnui, kad po anos nakties ne viskas gerai pasibaigę. Kreivėnas apibara ją, kad ikišiol tylėjo ir liepia nakį slaptai pasisląpinti. Jis žada jai duoti pinigų ir tam tikros ponios adresą Sančiuose, kuri tokiose nelaimėse padeda. Kitą dieną Kreivėnas važiuoja naujos mergaitės parsivežti. Šį kartą jis parsiveža slankuotą kalvio dukterį, kurios per Kalėdas nenorėjo imti.

Motiejus ir Kazys laukia Kalėdų. Motiejus savo žemėj pasisėjo du centnerius rugių ir centnerį kviečių (Kreivėno arkliais ir sekla). Kazys žemės negavė, bet jis kitais metais žada eiti į fabriką.

Giružis porą kartų buvo nuėjęs pas Grūštus, bet Elzietė jam nepasirodė, jis tik sužinojo, kad be pavasario ji nekėtina tekėti. Tuo tarpu Grybienė atneša žinią, kad Petronė mirė. Ji nevažiuojo į Kauną, bet rengėsi vestuvėms, prisipirko suknelių, paskui nuėjo pas kažkokią bobutę, gavo vaistų, išgėrė ir numirė.

Naują šeimyną samdyti nusivylęs Kreivėnas pavadė žmonai. Ji pasamdo pagyvenusią merginą ir rapsuotą berną, abu dievobaimingus žmones. Kreivėnas dabar daugiausia sėdi namie, nes nėra pinigų—kai rudenį atidavė pyliauos, tai pačiam nieko neliko. Jis kurį laiką net pas Giružį neina, nes nugirdo kalbas, kad tai jis įskundęs Petrą.

Ateina žinia, kad Julė norėjo slapta pereiti sieną į Vokietiją ir ją suėmė. Mat, ji sužinojo, kad Petras gyvena netoli Tilžės, davė gerą vietą turi, tai ji sugalvojo eiti į tą dvarą už mergą. Jai gresia jėi ne sušaudymas, tai Sibiras.

Pavasarij Kreivėnas nueina pas Grūštą galutinai išsiaiškinti. Dabar Grūštas greitai atsako, kad Elzietė už Giružio netekęs, nes jis yra paaiškėjęs kaip bedievis ir girtuoklis, o Kreivėnas stengiasi jį įpiršti tik todėl, kad jis yra jo sūnus. Kreivėnas išbėga piktas, ne žodžio netaręs. Giružis į savo piršlybų nepasisekimą žiūri kaip į skriaudą ir panikinimą iš turtingųjų pusės. Iki šiol jis tai ejęs, tai suslojęs ir galvojęs. Dabar jam aišku—eit ir nieko daugiau negalvot.

Kai jau vyšnjos žydi, suserga Kreivėnienė. Vaislininkas įduoda Kreivėnui vaistų, bet liepia duoti ne daugiau kaip po du grūdėlius iš kart, nes kitaip gali nūnūdyti. Grįždamas iš vaistinės, Kreivėnas užsuka pas Magdutę. Ji jį sutinka nelabai prielankiai, bet kaip papasakoja, kad žmona beveik miršta, ir jie netrukus galės apsigyventi—atsileidžia. Išėjęs Kreivėnas randa, kad jo arkliai, kurį buvo įsėlėpęs miške, nupiautos ausys... Vos Kreivėnas išeina, įeina Giružis. Įvykio bėnėnė metu Magdutė prasitaria, kad Kreivėnas yra jo tėvas...

Namo parvažiuojo, Kreivėnas įberia į stiklinę šėsis grūdėlius ir liepia paduoti žmonai. Žmonai nuo vaistų pasidaro bloga, ji vemia, bet ji išgėrė ne visą stiklinę ir taip išlieka gyva. Po kelių dienų ji jau vaikšto, o Kreivėnas porą dienų beveik nieko nevalgo ir nesneka.

Netrukus bernas pavaromas kasti apkasų. Vieną naktį Kreivėnas sapnuoja, kad jo dukta vienuolė miršta, o rytą jis gauna telegramą, kad ji tikrai mirė. Kreivėnienė mato tame stebuklą, bet Kreivėnas nenori stebuklais tikėti. Kreivėnienė išvažiuoja į laidotuves, o Kreivėnas nuėjęs į kapines pradeda kirsti kryžius. Iš laidotuvių sugrįžusi žmona papasakoja jam, kad vienuolė, kuri užmerkė dukteriai akis, turėjo ant kairio veido apgamą—kaip tik tokią vienuolę Kreivėnas matė sapne. Bet jis vis dar nenori tikėti stebuklais.

Rusai ruošiasi karui. Prasideda žmonių suėmimai ir išvežimai. Marijampolėje stovi išvežimui paruoštas prekinis traukinys. Žmonės slapstosi... Krūmuose ties lieptais vakarais tyko Raciūniukas su dviem draugais. Jie laukia Giružio, krūmuose turi jauti ir duobę iškasę.

Giružis padeda suiminti apylinkės ūkininkus. Jis ir Raciūną suėmė. Buvo ir Kreivėnų įskundes, tik Balaiką užtarė.

Staiga prasideda karas. Bombos krinta ant Marijampolės, Kreivėnas eina į kapines ir pasilipęs ant jų aukštos tvoros drauge su Giružiu žiūri kaip dega mėsos. Jis dabar jau džiaugiasi, kad išvyras šitą vagių ir žmogžudžių gaują, kad po karo Lietuva vėl žaliuos.

Tuo tarpu Giružis atbėga į namus ir liepia motinai skubiai dėti į krepšį mėsinius, lašinius. Jis pasako motinai žinąs kas yra jo tėvas, kuris jam gyvenimą suėdęs, paleidęs parkuotą į svieta, tas prakeiktas buožė.

Su krepšiu po pažastimi jis išbėga į plentą. Bando sustabdyti į rytus lekiančias rusų mašinas, bet niekas ir jį nekrepia dėmesio, kol, galų gale, viena mašina pati sustoja. Joje sėdi keli NKVD kareiviai, Giružio pažįstamas Abromas Rozenceveigas ir Kazys, pernykštis Kreivėno bernas, apsilikęs raudonarmiečio uniforma. Rozenceveigas užpuola Giružį, kad jis blogai išvalęs apylinkę ir klausia, kas čia nupjautė telefono laidus. Giružis atsako, kad Kreivėnas ir Grūštas, ir parodo juos. Sunkvežimis nuvažiuoja į kapines ir jie suimami. Kreivėno nukirsto kryžiaus liepmo prikalamas prie dviejų beržų, taip kad pasidarė du kryžiai, prie kurių raudonarmiečiai prikala Grūštą ir Kreivėną. Po to jį juos palaidžia švėtų salve, ir sunkvežimis nuvažiuoja. Į kapines tuojau iš visų pusių subėga žmonės. Grūštas buvo jau miręs, bet Kreivėnas dar atmerkė akis ir pasakė žmonai, kad jbs buvo teisybė.

Maždaug toks yra romano turinys. Skaitant jis daro labai slėgiantį įspūdį. Pagrindinė romano idėja, einanti per visą knygą, yra kad visa kas bloga kyia iš blygybės ir, bendrai, pažangos. Šitą idėją autorius stengiasi praveisti parodydamas eilę tamsių charakterių, kurių vienai vietai yra tikrai per daug, juo labiau, kad ir jo tarlamai šviesūs charakteriai neįtikinanti.

Visų pirma, autorius aprašo tris kaimynus ūkininkus. Pats vyriausias romano veikėjas Kreivėnas—pažangus nusistatymo žmogus—yra keleriopas kriminalinis nusikaltėlis. Jo kaimynas Raciūnas—tautininkų šalininkas—jau šiek tiek mažiau tamsus tipas, bet vis tiek degindaris, šantažininkas ir išdavikas. Tik antram kaimynui—katalikiškai nusiteikusiam Grūštui—jau nieko kriminalinio negalima prikišti, nebent iniciatyvos ir sumanymo sloka. Bėndrai, autorius paskirsto savo veikėjus į gerus ir blogus pagal tai, ar jie yra tikintieji, ar ne. Tačiau toks paskirstymas yra per daug neįtikinantis, kad juo galima būtų patikėti—gyvenime yra per daug priešingų pavyzdžių. Be to, iš tokio paskirstymo gaunasi neteisingas Lietuvos kaimo vaizdas—atrodė, lyg ten tebutų bedieviai ir davatkos. Tuo tarpu tikrovėje, žinoma, taip nėra—tarp jų yra labai daug—in, tur būt, net daugumia—abejingų žmonių.

Tai, kad autorius savo vaizduojamiems asmenims nesuteikė jokių kilnesnių žmogiškųjų bruožų, dar tik padidina abejojimų aprašymo gyvenimišku tikrumu.

Kai kurių didvyrių charakteriai—ypač paties Kreivėno—yra neišlaikyti, užtat atrodo lyg būtų psichiniai nesveiki.

Vieną reikia pripažinti, kad gamybų aprašinėjimui Ramonas turi ir suvalkiečių ūkininkų gyvenimą pažįsta. Jis galėjo parašyti gerą dailiosios literatūros kūrinį, jei nebūtų visko tempės ant vieno korpulio. Dabar jis teparasė blogą katalikiškąs prėpogamklos knygą. Reikia tikėtis, kad BALF premijos jis nepalaikys paskatinimu tokioms knygoms gaminti.

LIETUVIŲ RATELIAI

SUVALKIEČIŲ MĪSRUS CHORAS RENGIASI PRIE SAVO METINIŲ IŠKILMIŲ

Choras jau seniai rengiasi prie savo metinio parengimo. Bus suloštos dvi juokingos komedijos, Eva ir Tapsi ir Abromas ir Raulas. Šitos komedijos gana turtingos sveiku juoku. Vienoje yra ir tragedijos. Bus kuo pasidžiaugti, pasiklausti, pasijuokti. Ogi "Žydas" ir Barbutė jau gerai žinomi mūsų publikai, jiedu visuomet pajukina publiką. Šį kartą jie pasirėngę duoti ką naujesnio. Visa tai pas suvalkiečius girdėsite ir matysite sekmadienį, balandžio 18 dieną, šv. Jurgio parapijos svet., 3230 Lituania Ave. Pradžią 4 val. Lošimas prasidės lygiai 5 val. vakare. Bus taipgi graži koncertinė

dalis programo, kurią išpildys pats choras, vadovaujamas p. Onutės Metrickos. Tai bus linksmybių ir juokū vakaras, geras orkestras šokiams ir vaišėms. Choras prisideda prie visų lietuviškų svarbių darbų, kurie yra artimi lietuvių širdžiai, ir remia kas yra lietuviška. Todėl choras tikisi paramos iš lietuvių visuomenės. O tai galite parodyti atsilankydami į jų parengimą sekmadienį, bal. 18 d. Choras kviečia atsilankyti ir yra pasirėngęs jį pavaišinti gražiu lošimu ir maloniomis liaudies dainelėmis. Taigi ligi pasmatymo sekmadienį.

—Kviestys.

GRĮZO PAVASARIS, GRĮZO CHORAS

Seniai laukiamas Pirmyn Choras jau grįžo pas mus — ir ne tuščias, bet su kupinomis rankomis dainų ir muzikos. Tik patartina visiems jį pasitikti rytoj, balandžio 18-tą, Sokolų svetainėje, 2339 So. Kedzie ave., lygiai trečią valandą po pietų, kur bus suvaidinta trijų perstatymų muzikalis veikalas "Blossom Time" arba "Kai Gėlės Žydi".

Karo metais choras buvo skaudžiai paliestas. Dabar gi sugrįžę veteranai vėl dirba kultūros darbą ir ateinančių sekma-

dienų jų darbai galima bus matyti pilnoj šiesoje. Tik su apgailestavimu tenka priminti, kad nebematysime Jono Rukštalos, nebematysime leitenanto Petraičio ir nebematysime Petro Avelio, kurie liko karo auka. Tai reiškia nuostolį lietuvių kultūrinei visuomenei, o dar didesnį nuostolį Pirmyn Chorui. Bet gyventi reikia. Tad ir Pirmyn Choras vėl eina į kultūrinį darbą, ir sekmadienį pamatysime "Kaip Gėlės Žydi". Tik patartina skaitlingai atsilankyti ir nesivėluoti. — X. Š.

IŠ MIRUSIŲ MIESTO

Beauštant pavasariui ir pasitaikius gražesnei dienai, šeštadienį, balandžio 10-tą, teko aplankyti mirusių miestą arba Lietuvių Tautiškos kapinės. Įžengus į kapines puola į akį, kad visas linksma, sulaukus pavasario: žolė pradeda žaliuoti, medeliai rengiasi leisti lapus ir žiedus, o sparnoti gyventojai linksmi skrajuoja nuo vienos medžio šakos ant kitos.

Biskų pasidairius ir paėjus į gilumą, pasigirdo gedulio varpų garsas, o pažvelgus į rytus pasirodė Phillips su geru skaičium palydovų, kurie atlydėjo naują gyventoją A. Leikį. Sustojus prie paskirtos vietos, Phillips perskaitė rašinį, kuris labai atitiko atsisveikinimo vandenai. Vėliau padėkavo visiems laidotuvių dalyviams ir karstas pradėjo slinkti į žemę, ir tuo viskas užsibaigė.

Vos tik pasijudinęs eiti toliau, pastebėjau vežimą su gėlėmis, o vėliau ir Petkų su dideliu skaičium palydovų. Irgi atlydėjo naują gyventoją F. Marcinauską. Prasidėjo su Marcinausku atsisveikinimas, ir vėl pasigirdo varpų liūdesio garsas, ir ve Lechavičius su palydovais, kurie atlydėjo M. Stanevičių. Taigi tą dieną kapinės susilaukė bent tris gyventojus.

Užbaigus priėmimą naujų gyventojų štai ką naujo kapinėse pastebėjau. Dariaus-Girėno gražiam paminklui fundamentas jau pagamintas, tik laukiama paminklo, o Rukštalos moderniška koplyčia jau pabudavota, tik reikia galutinai įrengti. Antras mažulejus irgi pabudavotas ir laukiama galutinio įrengimo, o trečias pradėdama būdavoti, ir matyti, kad

daugelis dar laukia naujų paminklų. Dar reikia pastebėti, kad kapinės matomai yra nusitarusios atlikti didelį darbą — aptverti savo sienas geležine tvora ir darbas jau pradėtas. Tenka priminti, kad Lietuvių Tautiškos Kapinės lemta buvo turėti dar platesnes sienas, bet prisieta skrajuoja joms gerėtis gražiomis kapinėmis. Kadangi kapų puošimo dienų, gegužės 31 dieną, kapinėse yra rengiamos didelės iškilnės, su turtinga programa, tai skaitlinga minia susirinkus pastebės daug ką naujo šiais metais. — X. Š.

Cicero Nauji Valdininkai Užims Vietas

Svarbi diena bus šio mėnesio 19-toji mūsų Ciceroje. Prezidento "sostą" užima republikonas John C. Stoffell, naujai išrinktas. O ir visi kiti viršininkai pradės naujo termino pareigas eiti. Jų tarpe yra mūsų tautietis John F. Kimbark.

Naujų pareigūnų terminas yra keturių metų. Gero jiems pasisekimu. Naujų viršininkų įvesdinimo proga atliekama tam tikros ceremonijos ir organizacijos bei pavieniai asmenys siunčia dovanas. Šį kartą ir mes lietuviškai pasirodysim, kad įvertinam savo tautos žmogų. Kitataučiai, matydami mūsų vieningumą, reikalui priėjus žinos su kuo turi reikalą — kad stiklo alaus arba saujos dolerių nesam nukamami. — D.

PAS FELIX YAKAITIŲ BŪSITE ARTISTAI

Šiandien ir rytoj Felix Yakaitis užeigoje (3558 S. Halsted St.) jausitės kaip Hollywoode. Žinote, Hollywoode yra nufilmuojami visokie veikalai, kuriuos paskui matote kino teatruose. Felix irgi turi aparatą, kuriuo jis filmuos susirinkusius svečius. Paskui jį patys save galėsime pamatyti "muviuose". Tai bus tikrai daug "fonų". Taip, šiandien vakare ir rytoj Felix filmuos savo svečius. Bus taip pat muzikantai, užkandžiai ir visokie gėrimai.

Mirusiųjų Likimas

ŠIANDIEN, kuomet tūkstančiai žmonių miršta kasdien, klausimas kyla apie jų amžinąjį likimą turėtų būti taip jau labai svarbus ir įdomus kiekvienam protaujantiam žmogui, ypač tikintiesiems. Šiandien sutinkame daug tokių, kurie jau nebeturi jokio tikėjimo į pomirtinį gyvenimą, bet mano, kad mirusieji mūsų draugai pasiliks amžinai numirusiais. Kiti gi, galime sakyti, yra ant tvoros, svyruoja ir abejoja; nes jų galvoje nuolat sukasi klausimas: "Ar yra kokia nors viltis numirusiems? Ar jie kada nors atsikels ir sugrįš pas gyvuosius? Kokia bus prisikėlimo tvarka?" ir tam panašiai.

Ant nelaimės pasauliniai mokslo vyrai ir gudrieji jokių tikrų žinių apie numirusius neturi ir negali surasti. Todėl neverta praleisti laiką įsėjimoje patenkintinio atsakymo pas tuos, kurių nuomonės arba spėjimai tarpu savęs nesutinka ir jokių pagrindo neturi. Jieškoti atsakymo tikrajame Tiesos ir Šviesos šaltinyje, Biblijoje, kuri yra rašytasis Dievo žodis. Pažiūrėję į Bibliją, šventąjį Raštą, mes randame tikrą ir širdį palinksmintą atsakymą, kad išties yra viltis, kad mirusieji mūsų draugai ir mylimi giminės nėra amžinai žuve.

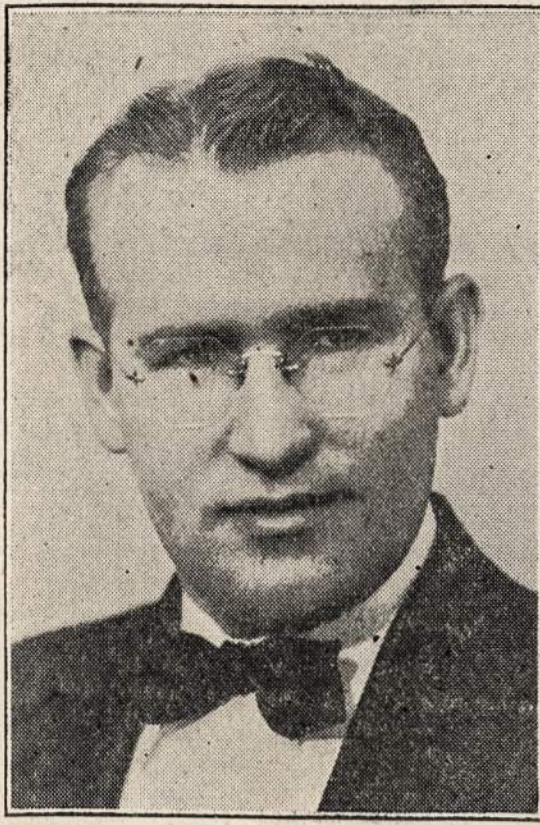
Šventoji Dievo Knyga, amžinosios tiesos versmė, atkartotina kalba apie prisikėlimą iš numirusių, į kurį tikėjo visi šventieji Dievo pranašai, patsai Jėzus ir Jo išrinktieji apaštalai. Taigi, Jie visi ir skelbė prisikėlimą iš numirusių kaipo linksmausios Biblijos temą, suraminimui tų, kurie liūdi. Rašydamas apie dangiškąjį Tėvą, dangaus ir žemės Sutvėtoją, apaštalas Povilas sako: "Palaimintas teesie mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Dievas ir Tėvas, gailestingumo Tėvas ir visokios paguodos Dievas, kurs mumis paguodžia kiekviename mūsų sielvarte, kad ir mes galėtumėm paguosti esančius betkokiame prispaudimo tu padrasinimu, kuriuo mes esame Dievo padrasinti." — 2 Kor. 1:3,4.

Šv. Rašto Tyrinėtojai laiko paskaitas kiekvieną nedėdienį 10-tą val. ryte, svetainėje 5324 S. Halsted St. kviečiame visus. Įžanga liuosa — nėra kolektyv. Kurie nėra galimybės būti asmeniškai, galite parašyti laiškučių su savo antraščių: F. D. Yakas, 6429 S. Damen Ave., Chicago 36, Ill. Gausite veltui traktatą, "Dievo Karalystės Žinios". (Kitą subatą bus daugiau)

"NAUJIENOS"— NEISSEMIA MAS ŽINYNO IR ISMINTIES SALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI IR PLATINTI

Sūnus, Marti, Dukterys, Zentai, Anūkai, Seserys ir Švogerys. Laidotuvių direktorius A. M. Phillips, Tel. Yards 4908.

Operetėje "Blossom Time"

Dr. Svenciskas

Operetėje "Blossom Time" rytoj, balandžio 18-tą, Sokolų salėje, 2339 So. Kedzie avenue, Dr. Svenciskas dainuos Vogelio rolę. Ši rolę yra viena iš svarbesniųjų. Praeitį ją dainavo ir vaidino velionis Jonas Rukštala.

Ieško Iš Lėktuvų Kompanijos \$600,000

Kovo 10 dieną šių metų iš Chicagos municipalinio aerodromo pakilęs lėktuvas nukrito ir sudužo. 11 žmonių nelaimėje žuvo. Ponia Alfred Meo buvo sužeista, bet išliko gyva. Dabar ji iškėlė lėktuvų kompanijai bylą teisme ir nori gauti atlyginimo \$600,000.

a. + a.

JUOZAPAS PLONIS 3153 S. Lowe Ave.

Mirė balandžio 16 d., 8:30 val. ryto, 1948 m., sulaukus pusės amžiaus. Gimęs Šiaulių apskr., Tryškių parap., Kairiškių kaime. Amerikoje išgyveno 40 metų. Paliko nuliūdę: sūnus August, marti Monika; 3 dukterys: Mary Maravolo, žentas Nikolas; Bernice Baltrušaitis, žentas Frank ir Harriet; 4 anūkai; 2 seserys: Anastazija Danunienė ir Kristina Songaila; švogerys Juozas ir ju šeimos; švogerys Vincentas Petrošius ir šeima; 2 brolienės: Ursulė ir Marijona Plonienės ir ju šeimos, ir kitos giminės ir draugai.

Priskausė prie Chicagos Lietuvių Draugijos. Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips knpl. 3307 Lituania Ave. Laidotuvės įvyks antradienį, balandžio 20 d. 9:00 val. ryto iš koplyčios į šv. Dovydo parapijos bažnyčia, o po gedulinių pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines. Visi a. a. Juozapo Plonio giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Sūnus, Marti, Dukterys, Zentai, Anūkai, Seserys ir Švogerys. Laidotuvių direktorius A. M. Phillips, Tel. Yards 4908.

URSULĖ JULIA LUKOŠIENĖ
(PO TĖVAIS KASILASKAITĖ)
2646 W. 71st St. Tel. Grovehill 3272.

Mirė balandžio 13 d., 11:05 val. vakare, 1948 m., sulaukus pusės amžiaus. Gimus Lietuvoje, Tauragės apskr., Velavičiaus Pajūrio parap., Daptiškių kaime. Amerikoje išgyveno 37 metus.

Paliko nuliūdę: vyras Juozapas; duklė Kazimiera, žentas Antanas Rimkus; 3 anūkai: Richardas, Stanislovas ir Irena; giminaičiai: Rakauskai, Macijauskai, Andriukai ir Kazlauskai ir ju šeimos, ir kitos giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas A. Petkaus kopl., 6812 So. Western Ave. Laidotuvės įvyks pirmadienį, balandžio 19 dieną, 8:30 val. ryto iš koplyčios į Gimimo Panelės šv. parapijos bažnyčia, o po gedulinių pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Ursulės J. Lukošienės giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

VYRAS, DUKTĖ, ŽENTAS, ANŪKAI IR KITOS GIMINĖS.

Laidotuvių direktorius A. Petkus, Tel. Grovehill 0142.

Pirkite iš Didžiausios Paminklų Dirbtuvės
CHICAGOJE

Jonas Savickas
BEVEL GRANITE CO.
(Not Inc.)

119th St. ir Kedzie Ave.

WHOLESALE ISDIRBYSTE
Paminklus pristatome į visas kapines arti ar toli.

Telefonas: BEVerly 3632

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 0142

1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWN HALL 2109 CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIŪDĖSIO VALANDŲ

Saukite

MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. PROspect 0099
3319 Lituania Ave. YARDS 1138-1139

Tiems kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčių arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YARDS 1741-1742

4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAFayette 0727

DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto, W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI
Chicagos Lietuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET TEL.: SEELEY 5711

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

LACHAWICZ IR SUNUS

TEL. VIRGINIA 6672 and 6673
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

SUSIRINKIMAI

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ Pašalpinis Klubas laikys savo mėnesinį susirinkimą sekmadienį, balandžio 18 dieną, 1 val. po pietų, Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd Street.
—P. J. Petraitis, rašt.

DRAUGIJOS LIETUVOS Ūkininko mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 18 d., 1 val. po pietų, West Side svetainėje, 2242 W. 23rd Place. Prašoma susirinkti.
—Antanas Valonis, pirm.

KUPIŠKENŲ KULTŪROS DRAUGIJOS nepaprastasis susirinkimas įvyks šeštadienį, balandžio 17 d., 8:00 val. vakare, draugu P. Švelniui pastogėje, 5035 W. Palmer St., Chicago. Nariai skaitlingai atsilankykite, nes yra daug svarbių draugijos reikalų aptarimui.
—P. Balchunas, rašt.

PRANEŠIMAI

EVANGELIKŲ PAMALDOS, kiekvieną sekmadienį, 3 valanda popiet, 1 val. 816 WEST 31st ST. Įžanga laisva. Kviečiame visus!

— Lietuvių Misijos Draugija.

KIEKVIENA SEŠTADIENI

DANGIŠKA ŠVIESA
LIETUVIŲ KRIKŠČIONIŲ
RADIJOS VALANDA

10:15 vakaro WGES (1390 kc.) Jus kviečia pasiklausti Lietuvių Misijos Draugija.

Dabar yra siunčiama per visą pasaulį!

Nauja siūloma: Trumpų bangų stotus HCJB, Quito, Ekvadoras, P. Amerika.

Naujas laikas: Sekmadieniais, 3:15 val. popiet (Chicago laikų)

Galėsite ją girdėti tikrai trumpų bangų intervalais

Tarp 12-13 megaciklų (31 metrai) arba 9 meg. (31 metrai) Ir—kaip visuomet— Jus kviečia pasiklausti Lietuvių Misijos Draugija.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis

KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams

3316 SO. HALSTED ST. Tel. YARDS 7308

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams.

GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAF. 5800 arba 5870

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

Gražiausias gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuviams ir dėl kitų visokių papuošimų.

Patalfonuokite arba ypatingai atvykite į mūsų gėlių krautuvę.

6901 SO. WENTWORTH AVE. Chicago 21, Illinois.

Telefonai: STEWART 2454 ir HUDSON 2224

Shelton & Doolin Florists

4071 ARCHER AVE. (California and Archer)
PHONE VIRGINIA 1940

Geriausios Gėlės Vestuvėms ir Laidotuvėms

SOPHIE BARCUS

RYTINĖ RADIO VALANDA

— IŠ STOTIES —
W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto. Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto. Pirmadieniais taipgi 7 val. vakare.

Išgirskite vėliausias žinias, muziką ir kitus įdomius pranešimus.

Gas on Stomach

Relieved in 5 minutes or double your money back

When excess stomach acid causes indigestion, heartburn, doctors usually prescribe the fastest-acting medicines known for symptomatic relief—medicines like those in Bell's Gas Tablets. No laxative. Bell's Gas Tablets bring comfort in a 5 or 10 minute money back on return of bottle to us. 25c at all drugists.

LIETUVIŲ RATELIAI

LIETUVIŠKOS PIRŠLYBOS ČIKAGOJE

VISAS PELNAS PASKIRTAS TREMTINIAMS ŠELPTI

Šeštadienį, balandžio 10 d., draugija "Lietuvos Ūkininkas" West Side Hall suruošė gražų vakarą su plačia ir turininga programa. Programą išpildė senieji ir naujieji-buv. tremtiniai čikagiškiai. Vakaras sutraukė labai daug čikagiškių lietuvių žmonių iš visų kolonijų ir praėjo su dideliu pasisekimu, palikdamas svečiams malonių nuotaikų.

Draugija "Lietuvos Ūkininkas" priklauso prie senesniųjų lietuvių savišalpos organizacijų Amerikoje. 1946 metų gruodžio 1 d. ji plačiai minėjo savo organizacinio ir kultūrinio darbo 40 metų sukaktį. Draugija yra veikli ir energinga, per visą savo gyvenimą neužmiršusi pasirinkto obalsio "Tėvynės meilė, apšvieta, savitarpinė pagalba" likusi iki šiol ištikima įstatuose įrašytiems Maironio žodžiams.

"Į darbą, broliai, vyrs į vyrą, šarvuoti mokslu įstabiui! Paimsim arklą, knygą, lyrą Ir eisim Lietuvos keliu!" Vakara pradėjo draugijos pirmininkas Antanas Valonis trum-

pu ir turinigu pasveikinimo žodžiu. Meninės programos kerintiniu nuotaikingu ejo vaidinimas "Lietuvos Piršlybos". Vaidino lietuvių buv. tremtinių scenos mėgėjų būrelis. Vaidinimas buvo nuotaikingas, linksmas, pilnas gražaus smojaus ir seniai primiršto toli likusios Lietuvos gyvenimo mielių prosvaisių. Po vaidinimo Danutė šiošytė (6 metų amžiaus mergytė) paskaite eilėraščių, Vilniaus operos solistė Sofija Adomaitienė padainavo keletą dainelių, Rapolas Skipitis gražioj ir pilnoj humorio kalboj palietė aktualiuosius mūsų dienų gyvenimo klausimus.

Po meninės programos sekė dovanų padalinimas nariams, nečmusiems ligos pašalpų per 12 metų. Dovanas įteikė teisėjas John T. Zuris.

Vakaras buvo baigtas šokiais. Vakaro rengimo komisija (Jonas Žurkauskas, Kazimieras Davis ir Eva Lukas), pasitarusi su draugijos valdyba, visą vakarą pelną skiria Europos lietuviams tremtiniams šelpti.

— J. J.

Kai Gėlės Žydi

Bruno Brooks (Brukynas)

Jis Amerkoj gimęs, augęs ir mokslą čjės. Jaunas, energingas, gabus.

Lietuvių daina ir ypatingai Pirmyn Choras suteikė ir dabar tebetiekią progos jo asmenybei pasireikšti žmogaus svajū sriptyje, o ne vien pilkajame kasdieniniame gyvenime.

Taigi ir p. Brooks'ą matysim operetėje "Kai Gėlės Žydėjo", kurią Pirmyn Choras stato scenoje rytoj, balandžio 18-tą, Sokolų salėje, 2339 So. Kedzi Ave. Pradžią 3 val. popiet.

"Gibson Coming"

Pasirodė naujas produktas. Per tris dienas Morrison viešbutyje vyko savo rūšies pobūvis.

Balandžio 6, 8 ir 9 dd. Morrison viešbutyje buvo pradėtas savotiškas vaju išgarsinti naujos rūšies produktą, būtent Gibson degtinę. Penkios Chicago kompanijos, kurios urmu pardavinėja gėrimus, surengė tą vaju. Tos kompanijos buvo The Associated Distributors Casey and Evans, Inc., Fantozzi Co., La Salle Wine and Liquor Co. ir Universal Wine and Liquor Co.

Ryšyje su tuo vaju du kartu per dieną (3 val. po pietų ir 9 val. vakaro) sakyti kompanijų kostumeriai buvo magiškais triukais linksminami bei nauju produktu vaišunami.

Naujas Gibson produktas susideda iš kelių rūšių, — "bonded", "straight" ir "blended". Kainos labai priimanamos.

Kaip minėjau, tai buvo vajuas pradžia. Bus dedamos pastangos labiau išpopuliarinti Gibson produktus. Tuo tikslu bus pradėta garsintis tiek angli, tiek svetimtaučių spaudoje.

— Senas Petras.

Specialis išpardavimas Royal dulkių valytuvų

Pereitą savaitę, vakar ir šiandien telpa Naujienose žymus skelbimas Roosevelt Furniture Co., 2310 Roosevelt Rd.

Tame skelbime pažymėta, kad Royal dulkių valytuvai dabar yra išparduodami nužemintomis kainomis. Kadre buvo verti \$69.00, dabar parduodami po \$49.50. Ir tai yra 1948 metų modeliai ir su visais pridėtais. O rankiniai Royal dulkių valytuvai dabar parduodami tik po \$19.50. Kaip matote, Royal dulkių valytuvų kainos labai nužemintos. Užtai verta nuvykti į Roosevelt Furniture Co. krautuve ir nusipirkti Royal dulkių valytuvą dabar.

Roosevelt Furniture Co., savininkai ir vedėjai yra pp. Javarauškas ir Bertulis. Visi pripažįsta, kad jiems biznis sekasi, nes jie teikia savo kostumeriams geras prekes ir mandagų patarnavimą; prekes pristato pirkėjams greitai. Jie turi daug kostumerių ir jie visi yra patenkinti Roosevelt Furniture Co. patarnavimu.

(Sp.)

Garsinkitės "N-nose"

Sandaros Moterų Kuopos parengimas rytoj

Sekmadienį, balandžio 18-tą, Sandaros svetainėje, 840 West 33rd St., Sandaros Moterų 100 klubo turės parengimą.

Pradžią 4 val. popiet, vakariene 6:30 val.

Vakariene bus skani, muzika šokiais gera ir troškuliui numalšinti gėrimo užteks.

Pramogos tikslas sukelti pinigų maisto tremtiniams pasiūsti.

Publiką kviečia atsilankyti Sandaros Moterų 100 kuopa.

Tryliktas metinis parengimas

Lietuvių Brighton Parko Moterų Klubas rengia savo 13-tą metinį parengimą. Bus suteikta įvairi programa.

Pasirodys Moterų Kaimiečių grupė, vadovaujant Anelės Zabukienės, Chicago Lietuvos Suvalkiečių Draugijos choro, vadovaujant p-ios Sonia Pipiraitės-Tomaras. Bus sološta juokingas vaizdelis per Josephine Burokas ir Marie Carter, Coleen Gerchas skambins ant gitaros ir kiti įvairumai.

Viskas tas įvyks sekmadienį, balandžio 18 dieną, Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St.

9th Ward Lithuanian Democratic Club

ROSELAND. — Prašome atsilankyti į 9-to Wardo Lietuvos Demokratų mėnesinį susirinkimą antradienį, balandžio 19 d. 7:30 val. vakaro. Susirinkimas bus laikomas Visų šventų parapijos svet., 10806 South Wabash Ave., Roseland.

Visi nariai prašomi gausingai dalyvauti, nes turime daug svarbių reikalų. Klubo nariai—vyrai ir moterys—prašomi prisidėti ir darbu prie rengiamo pavasarinio pikniko, kuris įvyks sekmadienį, birželio 20 dieną, Dan Ryan's Woods, prie 88-tos ir Western.

Klubas aukoja Lietuvos ir labdaros reikalams net daugiau kaip kitos organizacijos, tad paremkite jį.

Prašome atsivesti naujų narių. Po susirinkimo klubo nariai bus pavaišinti alumi.

— Steponas Dambro, pirm. — Mike J. Šimkus, rašt., 9290 S. Parnell Ave.

Pradžią 5 valandą po pietų. Grieš gera B. Pajaujo orkestra. Įžanga nedidelė, 50 centų. Bus skanūs užkandžiai.

Kviečia komisija: V. Staniulienė, Marie Carter, Marie Senjako, J. Burokienė, S. Puniškienė ir valdyba.

A. L. D. D. NARIAI
Phones VIRGINIA 6583
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPUBLIC 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos telefonas BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.
Treciadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel.: PULLMAN 8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0597

DR. STRIKOLIS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. išimant Seredos, Subatos vakarus ir Nedėlias.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namų tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 3 val. vakare.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, treciadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
Namų tel. HILLTOP 2557

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Treciadieniais tik susitarus.
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YARDS 7772

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEMLOCK 5649
Rezidencija, HEMLOCK 2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir Penktad., 1:30—4; 7—9 vakaro
Trec. ir Šeštad. tiktai susitarus.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vak. Šeštad. nuo 2—4 p. p.
Treciad. ir Sekmad. uždaryta.
Ofiso Tel.: PROSPECT 3838
Resid. Tel.: VIRGINIA 2421

DR. A. J. JAVOIS
(JOVAISAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 W. Marquette Rd.
Kasdien nuo 2 iki 4 p. p. ir 7 iki 9 v.
(Treciad. ir šeštad. pagal sutartį)

DR. J. W. KADZEWICK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2421 WEST 63rd STREET
VALANDOS: Susitarus — 1:00 iki 4:00 ir 7:00 iki 9:00 vakaro, išskiriant Treciadienį ir šeštadienį vakarus.
Ofiso Tel. GROVEHILL 5213
Rezidencijos Tel. HILLTOP 2626

Ofiso ir Namų Tel. GROVEHILL 1800
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30 vakaras, Treciadienį pagal sutartį.

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFAYETTE 3210
Res. Tel. REPUBLIC 0054
Jeigu neatsiliepiate—šauk KEDZIE 2868
VALANDOS:
Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet ir nuo 6 iki 9 val. vakaras. Treciadienio vakarus ir sekmadieniais pagal susitarimą.

"Naujienos"—tai Lietuvos Visuomenės Kultūros Tvirtovė

Dr. Constance O'BRITIS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Valandos: nuo 7 ryto iki 9 vakaro, arba pagal susitarimą.
2408 W. 63rd Street
Tel. HEMLOCK 5524.

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
3246 So. Halsted St.
Telefonas CALUMET 7358

KITATAUČIAI DAKTARAI
PRANEŠIMAS
Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Persikėlė į naują ofisą
4740 S. Ashland Ave.
(2-ros lūbos)
Ofiso Telefonas YARDS 0554
Jei neatiliepiate šaukite—
Res. Tel.: MIDWAY 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sekmadien. nuo 10 val. iki 12 diena.

DR. WM. M. TULLY
DANTISTAS
4800 S. Ashland Ave.
YARDS 2148

AKIŲ SPECIALISTAI
DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 28 metų praktikavimas jūsų garantavimas

Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, aitaisio, trumparegystę ir toliaregystę. Pirengia teisingai akinius. Visuos atstikimtuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda atkreipia ir mokyklos vaikus.

Atitaisome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 vak.
Seredomis uždaryta, o Nedėlioį pagal sutartį.

Daugely atstikimų akys atitaisomos be akių. Kainos pigiau kaip pirmiau.
4712 So. Ashland Ave.
Phone YARDS 1373

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YARDS 1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampus 34th Street
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Trec. nuo 10 iki 12. Šešt. nuo 10 iki 5 popiet.

NUO UZSISENEJUSIŲ, ATVIRU SKAUDIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ IR SKAUDIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sedėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisejusios žaizdos niešti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekitė LEGULO Ointment. Jų gydymas ypatybė palengvina jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplyšimą tarpščių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskibusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išvirsnių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c, \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse arba atsiųskite money order į:
LEGULO, Department J
4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniskomis užlaidomis ir Hollywood'o sviesomis. DARBAS garantuotas.
414 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-40

EXTRA! EXTRA!
Pernamytas vardas ir adresas.
MONARCH LIQUOR
Lietuviškas Žydukas
Nathan 3529 S. HALSTED ST.
Kanter Phone YARDS 6054

SUVALKIEČIŲ MISRAUS CHORO METINIS PARENGIMAS

BUS SULOŠTA DVI JUOKINGOS KOMEDIJOS

"Eva ir Tapsi" - "Abraomas ir Raulas"

GRAŽI KONCERTINĖ DALIS PROGRAMO

Sekmadienį, Balandžio (April) 18 Dieną, 1948

Šv. Jurgio Parapijos Svetainėje
3230 LITUANICA AVENUE

Pradžią 4 valandą vakare. Lošimas lygiai 5 valandą.
GERA ORKESTRA ŠOKIAMS
Choras širdingai visus kviečia dalyvauti.

GRAND OPENING

ANNA'S LOUNGE

8125 Ho. Halsted Street

TEL. RADCLIFFE 9649

PENKTADIENI, ŠEŠTADIENI IR SEKMADIENI
Balandžio 16, 17, 18 dienomis

Užprašome visus gimines, draugas ir kostumerius. Bus skanių užkandžių ir muzika linksminis visus per 3 dienas. Kviečia savininkai:
WILLIAM IR ANNA SANDERS

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos

Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jus galite to išvengti. Pabandykit **BOROCYL OINTMENT**. Jos pagelbėjo daugeliui žmonių. **BOROCYL OINTMENT** pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamas nuo ezema nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskite Money Order arba nuvykite į:
BOROCYL Co., 1241 N. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS.

Finansuokite savo namus pagal moderniška planą.—Mes duosime morgičius ilgam laikui mažais mėnesiniais numokėjimais.

Už indėlius mokame 3% dividendų.

UNIVERSAL Savings and Loan Association

1739 So. Halsted St. Tel. HAYmarket 3317

Jūsų indėlių saugumui apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation

Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

CHICAGO ŽINIOS

Papasakojo Koip Pasmaugė Materiškę

Praėjusį ketvirtadienį C. Stephens, 22 metų, prieš tris dienas išleistas iš psichopatinių ligoninės, pasmaugė moteriškę, ponį Mnie McAlister (iš Decatur, Ill.).

Iš karto jaunas vyras pasakojo policijai, kad jo protas aptemptas ir jis nežinojęs ką daręs, o kai atsipeikėjo, tai pamatė, kad jis pasmaugė moteriškę.

Vėliau jis aiškinimą pakeitė ir pasakojo taip: moteris sutikusi jį gatvėje ir prašiusi pinigų, kad galėtų viešbučiu rėndą užmokėti. Jis, Stephens, nekrepęs dėmesio į prašymą. Moteris nutvėrusi jį už rankos, o jis supykęs ir ėmęs ją smaugti.

Kai jis moteriškę paleido, tai ji jau buvo nebegyva.

Koroneris Brodie smerkia, kad psichopatinė ligoninė paleido Stephensą iš savo įnamio tarpo. Brodie sako, kad aiškiai galima matyti ir po trumpo pasikalbėjimo su Stephensu, jogei jisai yra pavojingas kriminalinių palinkimų pamišėlis ir tokių pacijų negalima paleisti iš ligoninės.

PIRMYN Sharps and Flats

Blossom Time is the story of Franz Schubert.

The time is 1826, in the month of May.

Schubert in contrast to his lively and exciting music had a quiet and unexciting demeanor. This behavior of his did not help him in his endeavor to win the heart of the one he loved.

In the first act Bellebruna, the prima-donna, confronts three friends of Schubert and Baron F. Schober. She asks if they know where Schober can be found. Bellebruna's husband appears and accuses the three of being his wife's lovers, and when twitted by her about it, claims he is no worse than they are — he can write, for instance, a song as easily as anyone. He secretly engages Schubert to do this for him. Three maidens appear on the stage — Mitzi, Fritzi and Kitzki Kranz. The latter two are on a secret rendezvous with their lovers, Binder and Erkman, Mitzi acting as chaperon. When their suspicious father appears, Schubert saves the day by asserting that Mitzi came to ask him about music lessons and she dared not come to a public place alone. Later, Schober and the three friends inveigle Kranz to give consent to his daughters' marriage.

In act two the wedding of Kitzki and Fritzi is the opening theme. Ignorant in the ways of winning the heart of a fair maiden, Schubert clumsily attempts to reveal his feeling to Mitzi, but jealous Bellebruna causes a mixup. She portrays a certain "F. S." to Mitzi as an unfaithful, lying, deceiving suitor. Mitzi, believing she is speaking of Schubert, looks for solace towards Schober.

The third act finds Schubert seriously ill at home. It is the eve of the premiere performance of his Unfinished Symphony. Mitzi asks his forgiveness, promises to repair the unhappiness she caused him by taking care of him thru life. Schubert realizes her heart belongs to someone else. He settles, peacefully, a matter of honor between Schober and Bellebruna's husband, Count Scharntoff. He releases Mitzi to Schober. When all depart, he hears in his reverie, heavenly music. And so, with the music of Ave Maria, Blossom Time comes to a close. —M.

Paslėptas Turtas

MILWAUKEE. — Šio miesto gyventojas Edward Dougherty pasakoja, kad prieš 15 mėnesių jisai nusipirko vartotą rakandų krautuveje kėdę ir sumokėjo jai \$5.75.

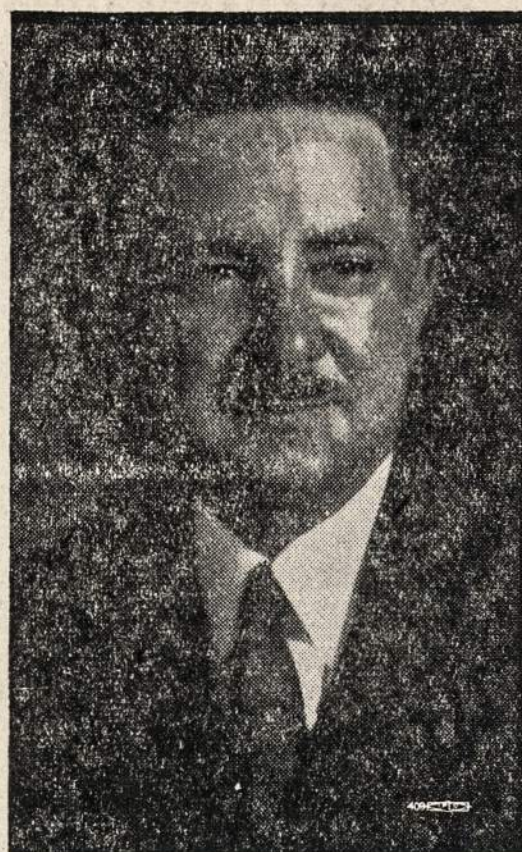
Parsinešęs kėdę namo jis rado paslėptą joje turtą — \$31,000. Jisai nuėjo kitą kartą į tą pačią krautuve, tikėdamasis vėl rasti paslėptą turtą, bet kitos tokios kėdės neberado.

Iš \$31,000 Dougherty nusipirko namą, automobilį, naujus baldus, nusipirko trokš ir pataisė kitą, dar paskolino pinigų draugams, gi \$500 paliko banke atsargos.

Skaitlinės susidaro tokios, kaip jas paduoda Dougherty, bet šerifas vis gi tyrinėja pinigų atradimo kėdėje aiškinimą.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIAS RASTUS.

PADĖKA

JOHN T. ZURIS

Šiuomi noriu išreikšti širdingą padėką savo brangiems tautiečiams už rėmimą ir balsavimą mano nominacijos, ir jeigu ateinančių rudenį taip skaitlingai ir vieningai remsite ir balsuosite už mano kandidatūrą, tai esu tikras, kad laimėsime. O ir tie, kurie dėl kokios nors priežasties negalėjo balsuoti Primary už mano kandidatūrą, tikiuos, ateinančių rudenį tikrai balsuos už mane. Už tai būsiu labai dėkingas savo brangiems tautiečiams ir visuomet stengsiuos atsilgyinti.

— Teisėjas Zuris.

PAIEŠKOJIMAI

Ieškomi Aleksandras ir Jonas Širmuliai, kilę iš Naujų Bakių km., Surviliškio valsč., Kedainių apskr. Į Ameriką iš Lietuvos išvažiavo 1906-1913 m. laikotarpy. Gyveno Chicagoje.

Ieško Salomėja Polikaitienė, duklė Nikodemė Šlinkšės, gim. 1888 m. vasario 22 d., kilusi iš Devindonų km., Gudžiūnų valsč., Kedainių apskr.

Atsilipti adresu: Salomėja Polikaitienė, (23) Meppen, D.P. Camp Gross Hesepe, Germany, British Zone.

Tremtinė Marė Jaugaitė-Naujienė, duklė Antano Jaugos, gyvenusio Amerikoje, ieško:

1. Puseserės Marcės Jaugaitės, kilusios iš Sedos, apie 50-60 m. amžiau. Ištekėjusios pavardė nežinoma.
2. Mokyklos draugės Vladzės Vainauskaitės, kilusios iš Sedos, išvykusios Chicago pas motiną. VI. Vainauskaitė yra 33-35 m. amžiaus.

Tremtin. kun. Petras Dzegoraitis ieško savo tetos M. Brazauskos, kuri 1939 m. gyveno Chicagoje.

Daugiau informacijos galima gauti šiuo adresu: F. Šošė, 6839 So. Throop St. Chicago 36, Ill. Tel. HUDSON 4047.

Ieškau giminių. Esu sūnus Jurgio Povilaitio, visą laiką gyvenusio Lietuvoje, Kirmėlinės kaime, Marijampolės valsčiuje ir Marijampolės apskrityje.

Atsilipti šiuo adresu: T/S. Viktoras Povilaitis GNS. 1071 Lab. Superw. Co. 8724 -L.C. Engr. APO 154, c/o P.M. New York, N. Y., Germany.

Marcelė Klimaitytė-Peteraitienė (jos motina buvo Mankauskaitė) ieško Juozo Mankauskos iš Eržvilko valsč., Tauragės apskr. Spėjama, kad gyvena Chicagoje.

Adresas: Marcelė Klimaitytė-Peteraitienė, 65½ Augustus Street, Toronto, Canada.

Ieškomi gyvenantieji Kana-doje Žižmauskas Stepas ir Či-činskas Mikas, kilę iš Ukmer-

Kai Gėlės Žydi

Kazys Steponavičius

Jis yra "The Big Chief" pastatyme scenoje operetės "Blossom Time" ryto, balandžio 18-tą, Sokolų salėje, 2339 So. Kedzie ave. Pradžia 3 val. popiet.

Faktas toks, kad jis yra ir viso Pirmyn Choro gavioji ir didžioji pajėga.

Pirmyn Choras, prisimenant praeitį, yra vienos seniausių Amerikos lietuvių dainos draugijų. Bet tik p. Steponavičius jį mokinant choras prasitūmė į priešakį visų kitų Amerikos lietuvių chorų tarpe.

Kreditas reikia atiduoti Pirmyn choristams ir choro tal-kininkams, kreditas priklauso plačiajai mūsų publikai už paramą — bet K. Steponavičius buvo ir yra tas asmuo, kuris iš-kėlė Pirmyn Chorą tokian augš-tumon, kad visi jį pamatė, iš-girdo ir pripažino.

gės apskr., Ponoterų valsč., Mi-moinių kaime.

Ieško Antanina Montriulaitė, vyro pavardė Mikailienė. Adre-sas:

Antanina Mikailienė, (13a) Schweinfurt, 10 Block I aukšt 23 kam USA Zine, Germany. (Daugiau informacijų galima gauti šiuo adresu: Peter Litvinskis, 78 Waniska ave., Toronto 14, Ont., Canada.

Policininkai Pašovė Žmogų Peštynėse

Adresu 5904 So. Morgan st. yra Alex Yankouski taverna. Naktį į penktadienį du detektyvai čia atvyko, juos pasitikio pistolietai šūviai iš mašinos, kuri leidosi nuvažiuoti nuo kalbamos vietos. Policininkai atsakė šūviais. Mašina, nors šūvių suvarstyta, pabėgo, bet policininkai pašovė William Crockerį, 22 metų, 3004 So. Wallace, mė-ginusį nuvažiuojančią mašiną įsokti.

Pabėgusios mašinos savininkas surastas. Jisai yra Joseph Tarello 23 m., 608 W. 31st st.

CLASSIFIED ADS.

PERSONAL Asmenų Ieško

PAIEŠKAU SAU DRAUGĖS pamelas arba našlės nuo 45 iki 58 metų amžiaus, kuri myli namie gyvenimą, linksmo būdo, nepekios mylinčią vienybę gyvenimą, kuri nesilanko gerimų vietose; 5 pėdų 6 colių aukščio, sveriančios 130 iki 60 svarų. Aš esu nebuves ženotas kavalierius 55 metų amžiaus. Nelankau gerimų vietų, uždirbu 50 dol. į savaitę. Prašau atsiskaityti, kuri myli vienybę gyvenimą ir prisijūti savo atvaizdą dėl paveizėjimo, o daugiau susirasysime laišku. Gyvenu Herminie, Pa. Box 3063, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Illinois.

PAIEŠKAU MIKE RUTKO, pirmiau turėjo "rooming house" apie Clark St. Prašau jį arba apie jį žinant pranešti, labai svarbu. Telefonuokite Hem. 9548. Petras Janulis.

NORIU SUSIPAŽINTI SU GERU doru vyrų nuo 45 iki 58 metų amžiaus, kuris mažai vartoja svaigiančius gerimus. Esu gera, švari moteris ir myliu tikrai vieną vyrą, ne daugiau. Vyras turi turėti šiek tiek turto arba gerą darbą, taipgi, kad galėtų vairuoti mašiną. Rašykite Box 3066, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Illinois.

CLASSIFIED ADVT.

REAL ESTATE—FOR SALE
Namai Žemė—Pardavimui

PERKAM, pardupdam NAMUS, bižnius, lotus, farmas ir mainome kas ką turite. Apraudžiame nuo gauso ir visokių nelaimių. Nuo usųjų metų (1946) išėjo naujas įstatymas, kad automobilius būtina reikia apdrausti. Pašaukite mus, o mes Tamstai patarnausime visuose eikaluose.
PAUL M. SMITH & CO., 6247 SO. KEDZIE AVENUE
Telefonas HEMlock 0680 arba GROvehill 6343.

EKSTRA BARGENAI
Road House, pilnai įrengta, gražus namas ir kambariai gyvenimui, randasi labai gražioje vietoje, prie didelio valstijos kelio, 5 mylių nuo Chicago. Laisnis kainu tik \$400 į metus. Biznis labai geras, priežastis — pardavimo, ne sveikata. Savininkas. Kaina prieinama. Neprašysite šios progos.

Labai geras pirkinytas taverna su namu, 6 kambarių flatas, karštu vandeniu šildomas, randasi ant Archer Ave. Apylinkė labai tirstai apgyventa. Savininkas gerantuoja, kad per metus padarys net \$10,000. Kas norite pirkti, nepraleiskite šios progos.

Turime ir kitų daug pirkinių: tavernų, su namais ir be namų, garsnių ir bučernių. Turime gerų lotų Marquette Manor, turime sklypų žemės po 5 akras, labai gerose vietose. Norėdami pirkti šių gerų barginų, kreipkitės prie:
PAUL M. SMITH AND CO. 6247 S. Kedzie Ave., 2 lubos
Tel. HEMlock 0680 arba GROvehill 6343.

63rd PLACE arti CENTRAL Ave. 2 aukštų mūrinis bižnio namas. Krautuve, 2,4, 1-5, garų stoker šildomas. 2 karų mūrinis garažas, 60 pėdų lotas. Nėra lysas, kaina \$23,500.
RACINE AVE. ARTI 79th St. 2 aukštų mūrinis bižnio namas, 3 krautuves 4-3½ kambarių apartamentai, garų šildoma, 4 karų mūrinis garažas. Kaina \$32,000.
MARSHFIELD ARTI 79th St. 2 aukštų mūrinis, 4,4, garų šiluma, nėra lysų. Kaina \$25,000.
CAMPBELL arti 68th St. 2 aukštų mūrinis. 2-3, 1-5. Garų šildomas. 2 karų mūrinis garažas. Nėra lysų. Kaina \$21,000.
45th ST. ARTI ARTESIAN AVE. 2 aukštų mūrinis. Kampinis namas. 4-5. Garų šildomas, stokeris. Nėra lysų. Kaina \$23,000.
Dalyvaukite su lietuviais.
Ofisas atdaras nuo 1 iki 5 sekmd.
CHAS. F. SPENCER & CO. 6509 So. Kedzie Avenue.
PROspect 5552.

TEISINGAS PATARNAVIMAS
Gentlemen's firma arti Chicago. Bargasas, Geriausiai ir gražiausiai būdinkai ir vieta.
Cicero 4 flatų mūrinis namas po 3 kambarius; buvęs stogas, tuojau išimamas; bargasas.
Beverly Hills, 2 po 4, 2 po 5, mūrinis, gražiausioji padėty, kaina prieinama.
CHARLES URNICH-URNIK 2500 W. 63rd St. 2-lubos.
PROSPECT 6025.

2-5 MŪRINIS, KARSTU VANDENIU apšildomas. Gerame stovyje. Bargasas. 4515 S. Sawyer Ave. Dėl susitarimo klauskite Mr. Menkas.
ROMAN REALTY 4104 W. 47th St. Yards 1341.

5219 SO. LINDER. Patraukti 2-ju aukštų, 7 kambarių gerai pastatyta brick shingle šeimos rezidencija. Automatinis alvyva šildymas, automatinis gasu vandens šildytuvai. Moderniška virtuvė, tile prausykla, pilnai insuliuota, naujai išdekoruota. 2 karų garažas. Parodys sekmdienį po 10 ryto.

PARDAVIMUI arba išmainymui garažas. 45 karų ir namas prie krautuves, 2 aukštai, ir gaso stotis. Savininkas 5359 So. Halsted St.

NAMAS PARDAVIMUI 2 aukštų mūrinis, 1 krautuve 1-5 — 2 po 3 ir garažas. Randa \$150. Kaina greitai parduomai. Greitai išvažiuoja iš Chicago Savininkas. Matykite 2 aukštus iš prysakio šono durys.
2512 W. 69th St.

DIDELIS BARGENAS
Mūrinis namas su vėliausiai patogumais. 3842 So. Union Ave. Tel. YARDS 5856.

MICHIGAN FARMA pardavimui 160 akrų, 90 akrų dirbamos žemės. 70 akrų ganykla ir miškas. Farme ryš serga 4 metus. Kreiptis 2435 W. 45th Street.

PARDAVIMUI 22 kambarių vasarinis "Hotel". Priežastis silpna sveikata. Parduosiu už teisingą pasiūlymą. 2 bloki nuo Michigan ežero. Mrs. Joseph Kacuewicz, Rogers Ave., Beverly Shores, Ind.

6 FLATŲ KAMPINIS mūrinis namas, refrigeratorai ir pečiai virimui kiekvienam flatu, alvyva garų šildymas. Tuojaus galima užimti vieną (1) flatą. Mėnesinių įplaukų \$300.00. Prieinamai, išmokėjimais.
1901 SO. LAWDALE.

PARDAVIMUI 3 AUKŠTŲ mūrinis namas, 3 flatai po 4 kambarius, nienas 5 kamb. Taverna ant pirmų lubų. Lysas pasibaigęs.
549 W. 18th St., arba 1818 Canalport Ave. Savininkas 1820 Canalport Ave.

REAL ESTATE—FOR SALE
Namai Žemė—Pardavimui

3 FLATAI po 4 kamb. medinis namas ir garažas. Randasi prie 51 St. ir Wolcott. Kaina \$9,500.
7 flatai po 4 kamb. Rendu neša \$379.00 į mėnesį. Randasi arti 64th St. ir Mansfield. Kaina tik \$34,500.
4 flatai po 5 kamb. gražus mūrinis namas. Randasi Marquette Par arti 63rd St. Kaina \$31,000.
Biznio namas, 2 štorikai ir 3 flatai. Galima užimti štorą su valymo drabužių bizniu ir 2 kamb. Randasi ant 69th St. Marquette Parke. Kaina tik \$21,500.
12 apartmenų namas. Rendu neša \$6500 į metus. Randasi arti 55th ir Kedzie Ave. Kaina \$49,000.
Dėl platesnių informacijų kreipkitės prie igalioitini:
K. J. MACKE-MACIUKAS 2439 West 69th St.
Tel. PROspect 3140.

GREITAM PARDAVIMUI
3 krautuves ir 4 flatai, geroj vietoj, South Side; mainys į mažą namą arba lotu. Bus stomas gražus moderniškas 5 ir 5 kamb. namas netoli parko.
4 flatai 4 ir 5 kamb. kampinis namas.
5 akrai žemės Oak Lawn. Keletas gerų lotų, netoli parko.
4 bižnio lotai 69 Western Ave. Statom visokios rūšies namus padarom gerus ir gražius išplanavimus.

JOSEPH VILIMAS
6753 So. Rockwell St.
HEMlock 2323.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

80 AKRU lygios žemės su moliu farma. Gera žemė. 4 akrai miško, 10 akrų alfalfa, 10 akrų dobilų, nedidelis sodas, žemuogės, avietės; geri keliai ir mokyklos busas eina pro farmą. Geri farmos trobesiai su moderniška barne, silo, vištinkas, įrankių pašūrė ir garažas. Labai moderniška 8 kambarių stuba su visais patogumais, prausykla, be-gantis šaltas ir šaltas vanduo, tele-fonas, elektra. Galima pirkti su ar be farma įrengimų ir galvijų. Savininka galima matyti šeštadienį, sekmdienį, bal. 17 ir 18 adresu: 704 W. 35th St., Chicago, Ill. arba pašaukti VIRGINIA 3264, Chicago, arba rašyti John Staken, Route 1, Shelbyville, Mich.

FURNISHED ROOMS—TO RENT
Gyvenimui Kambariai

RENDON KAMBARYS SUAUGSIAM, nevadusiam, blaivam vyruvi prie mažos šeimos, antros lubos. Telefonuokite Republic 4624.

KAMBARYS RENDON. Švarus. Yra visi patogumai. Galv vartoti virtuve. **MART PUNIS,** 5459 E. Ingleside Ave.

RENDON KAMBARYS, DIDE-LIS šviesus, nebrangiai, vyruvi. 740 West 34th St., 2 lubos, užpakaly.

FURNISHED ROOMS—WANTED
Reikia Gyvenimui Kambari

REIKALINGA 3 ARBA 4 KAM-barių neformišiuotas flatas ar apartamentas lietuviškai porai. Abudu dirba. Nėra vaikų. Rakandai padėti ir storage per du metus. GRO. 5292.

TO RENT—WANTED
Ieško Renduoti

TRYS SUAUGUSIEJI dirbantys ieško 3 arba 6 kambarių apartmen-tu South Side, GROvehill 5565.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE
Rakandai ir Išaisi Pardavimui

MODERNIZUOKIT
Savo Virtuvę
arba Bathroom su Steel Wall Tile kambarys 6x7, 5 pėdų aukščio \$84.00. Sudėsimė—Kreditas.
HEMLOCK 3200
Pasirinkimas gražiausių spalv

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDAVIMUI pigiai dvi taver-nos, yra gyvenimui kambariai. Kreipkitės į Walteri. 11578 So. Prairie Ave. COMmodore 9866.

PARDAVIMUI TAVERNA ir medinis namas. 1909 S. Halsted St.

DELICATESSEN RENDON su 2 kambariais užpakaly. Light Lunches, priešais didelį teatra. Šaukite 6 vakarais arba subatvoj visą dieną. 3533 SO. HALSTED ST.

MIDWEST KRAUTUVĖ PARDAVIMUI, gerosnė ir bučernė. Geras kampas, gyvenimui kambariai. 2325 WEST 69th ST.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

PORTERIŲ!
PORTERIŲ!

MES DABAR GALIME JUS VARTOTI!
5 dienos, 40 valandų darbo savaitė. LIGININĖ, APDRAUDA Pirkiniams nuolaidos privilegijos. APKOMAMOS ATOSTOGOS Nuolatinis darbas. Kreiptis šiandien! 11-th Floor nuo Wabash. (Mūsų Employment office yra at-daras nuo 9:15 A. M.—9 P. M. Pirmadieniais, 9:15 A.M.—5:45 P.M. Antradieniais iki šeštadienio.)

MANDEL BROTHERS

State and Madison

SHOP JANITOR
GERAS MOKESTIS plus viršlaidis. Dykai ligoninė ir gyvybės apdrauda. 4545 W. CORTLAND.

REIKALINGAS SENYVAS žmogus apvalyti ir dirbti už baro taver-noje. Mokestis, kambarys ir valgis. 3427 SO. WALLACE ST.

KALNIERIŲ SIUVĖJO reikia. Bendras siuvėjo darbas. Geras dar-bas kvalifikuotam žmogui. Nuolat. GLOBE Tailoring Co., 418 South Wells St.

GARAŽAS. Nightman. Patyrusio karų plovėjo reikia. Pastovial. Kreitis 10 ryto iki 4 popiet. 6901 Oglesby Ave. užpakaly.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGA MOTERIS
SKIRSTYTI SKUDURUS
TURI BUTI PATYRUSI,
GERAS MOKESTIS
CENTRAL IRON & METAL
COMPANY
2455 ELSTON AVE.

REIKALINGA VIREJA
Patyrusi. Darbo valandos: 6 ryto iki 2:30 po pietų.
Sekmdienį nereikia dirbti
GERAS MOKESTIS
Turi mokėti skaityti angliskai.

HARDING'S
68 West Madison.

REIKALINGA MOTERIS lengvam namų ruošos darbu ir prižiū-rėti 2 vaikus. KEDZIE 4355.

GUZIKŲ SKYLIŲ SIUVĖJŲ

Prie gerų custom kautų.
★ Nuolatinis darbas.
★ GERAS MOKESTIS
★ Malonios darbo sąlygos.
★ KREIPKITES DABAR!

JOHN HARPER & CO.

222 W. Monroe St.

SANDWICH AND SALAD GIRL

★ 11 A. M. —7:30 P. M.
★ Sekmdienį ir šventadieni nereikia dirbti.
★ Geras mokestis, plus valgis ir uniformos.
24 E. JACKSON BLVD.

SITUATION WANTED
Ieško Darbo

REIKALINGAS DARBAS už šeim-ininkę arba našlaičių auginti geruos namuose. Gerai sustovinti moteris. Rašyti Box 3065, 1739 South Halsted St.

ANIMALS—DOGS—BIRDS—PETS
Gyvuliai—Šunys—Paukščiai, etc.

KAM REIKALINGA labai sargi kalikė, 3 mėn. senumo; kokios tau-tos, nežinau, maldžiu kreiptis, W. Jashmont, 4031 So. Talman Ave.

REPAIRS—IN GENERAL
Ivairūs Pataisymai

Taisome Visokius REFRIGERATORUS

Greitai — Prieinamai — Garantija Taigi
Mūsų radio patarnavimo skyrius yra įrengtas taip, kad galima pataisyt blie koki radio.
Tubas ištiriame dykai — Atneškite Kreipkitės arba telefonuokite mums šiandien

A. C. NOVAK & SONS
3423 WEST 63rd STREET
Tel. HEMLOCK 3352
CHICAGO 29, ILL.